

HYVINVOINTIKERTOMUS 2018-2021

PIEKSÄMÄKI

Elämäsi asemapaikka

PIEKSÄMÄEN HYVINVOINTIKERTOMUS 2018 - 2021

SISÄLTÖ

3	Hyvinvointikertomuksen vastuutaho ja laatijat
3	Hyvinvointitiedon ja tehtyjen toimenpiteiden arviointi
6	1. TALOUS JA ELINVOIMA
9	2. VÄESTÖ
12	3. TYÖLLISYYS, TYÖTTÖMYYS
14	TALOUS, ELINVOIMA, VÄESTÖ, TYÖLLISYYS - Yhteenveto
16	4. LAPSET, NUORET JA LAPSIPERHEET
24	LAPSET, NUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto
30	5. TYÖIKÄISET
34	TYÖIKÄISET - Yhteenveto
35	6. IKÄIHMISET
39	IKÄIHMISET - Yhteenveto
40	7. KAIKKI IKÄRYHMÄT
44	KAIKKI IKÄRYHMÄT - Yhteenveto

HYVINVOINTIKERTOMUKSEN VASTUUTAHO JA LAATIJAT

Pieksämäen kaupunginhallituksen nimeämän hyvinvointityöryhmän jäsenet valtuustokaudella 2017 - 2020 ovat: Mira Ilmoniemi (kaupunginhallitus), kaavoituspäällikkö Pekka Häkkinen / kaupungininsinööri Kirsti Valkonen (tekn. toimi), työllisyyskoordinaattori Jari Honkanen (kpki), Pertti Kumpulainen (vammaisneuvoston pj), toiminnanjohtaja Leena Maja-va, (Neuvokas toimintakeskus), kulttuurijohtaja, rehtori Päivi Majoinen, työryhmän sihteeri (kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi, Seutuopisto), Anja Manninen (Paiste ry), hyvinvointikoordinaattori Merja Norontaus (perusturva, kpki), liikuntapalvelupäällikkö Antti Nousiainen, työryhmän pj. (vapaa-aikatoimi), hallintojohtaja Ulla Nykänen (konsernihallinto, kh), yksikön esimies Kirsti Piispanen (perusturva, sosiaalityö), toimistopalvelupäällikkö Anu Pöyhönen (kaup. henkilöstö- ja toimistopalvelut), ylilääkäri Esko Pulkkinen (perusturva, mielenterveys-/päihdepalvelut), tulosaluejohtaja Mari Teittinen (perusturva, vastaanottopalvelut)

Lasten ja nuorten Pieksämäki työryhmän jäsenet: Perheiden palveluiden tulosaluejohtaja Greta Jauhijärvi (perusturva), ylilääkäri Tiina Lappi (perusturva, perheiden palvelut), lasten ja nuorten hyvinvointikoordinaattori Seija Laitinen (nuorisotoimi), hyvinvointikoordinaattori Merja Norontaus, erityissosiaalityöntekijä Marja Pulkkinen (perheiden palvelut, perusturva), yksikön esimies Milla Ryyänen (perheiden palvelut, perusturva), opetusjohtaja Timo Tarkkinen (kasvatus- ja opetuspalvelut), varhaiskasvatuksen johtaja Eija Tarvonen

HYVINVOINTITIEDON JA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

VÄESTÖN HYVINVOINNIN JA PALVELUJÄRJESTELMÄN VAHVUUDET

Pieksämäellä luonto, ympäristö, asumismukavuus ja -viihtyvyys koetaan hyväksi, sosiaaliset suhteet ja yhteisöllisyys voimavarana. Puhdas luonto ja ympäristö ovat myös vetovoi-matekijöitä alueella. Monialainen yhteistyö on Pieksämäellä vahvaa, hyvinvointiin liittyviä strategioita ja monialaisia toimintaohjelmia on laadittu useita, mm. v. 2015 on valmistunut monialaisessa valmistelussa mielenterveys- ja päihdesuunnitelma sekä perhe- ja lähisuhde-väkivallan ehkäisyohjelma. Turvallisuussuunnitelma päivitettiin syksyn 2017 ja kevään 2018 aikana. Ajantasaiset strategiat, suunnitelmat ja toimintamallit löytyvät kaupungin verkkosi-vuilta <http://www.pieksamaki.fi/paatoksenteko/kaupunkistrategiat/> Monialaisten työryh-mien lisäksi toimivat lakisääteiset nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvostot.

Palvelutaso Pieksämäellä koetaan hyvänä, etenkin nuoriso-, koulutus-, kulttuuri- ja liikun-tapalvelut sekä pääosin myös sosiaali- ja terveyspalvelut. V. 2016 alkanut sote- ja maa-kuntauudistus painottaa varhaisen vaiheen ennaltaehkäiseviä toimia sekä asiakaslähtöistä palveluiden ja palveluketjujen integraatiota sekä toimivia yhteistyö- ja toimeenpanoraken-teita. Kaupungin eri hallinnonalojen sekä muiden toimijoiden, mm. kolmannen sektorin ja yksityisten toimijoiden, yhteistyötä on tiivistetty. Eri toimijoita ja kuntalaisia on pyritty osal-listamaan entistä enemmän palveluiden ja toimintojen kehittämisessä mm. Kyläkumppanit plus-hankkeessa perustetuissa kumppanuuspöydissä.

Pieksämäki on ollut mukana useissa hyvinvointialan kehittämishankkeissa, joista osa jatkuu vielä 2017: mm. Diakin ja kaupungin yhdessä toteuttamat Liikunta-aktiivointi- ja OSUMA-hankkeet sekä kaupungin ja Pieksämäen Seudun Liikunta ry:n Huoltamo-hanke. Vuodesta 2016 kaupunki on ollut mukana useissa hallituksen kärkihankkeissa. Näitä ovat Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma LAPE, väestölle ja ammattilaisille suunnattu mielenterveyden ensiapu -hanke ”Mielenterveys kuuluu kaikille”, VESOTE, vaikuttavaa elintapaohjausta sosiaali- ja terveydenhuollossa, Etelä-Savon OSSI-hanke osana ”Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa” –kärkihanketta sekä hyvinvointia kulttuurista maakunnallinen hanke. Nämä hankkeet jatkuvat edelleen v:n 2018 aikana. Pieksämäki on ollut tiiviisti mukana myös Etelä-Savon maakunnallisessa sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa.

VÄESTÖN HYVINVOINNIN JA PALVELUJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMISKOHEET

Pieksämäkeläisten hyvinvoinnin ja palvelujärjestelmän haasteita ovat edelleen kansansairauksien ennaltaehkäisy, varhainen toteaminen ja hoito kaikkien ikäryhmien kohdalla, etenkin sydän- ja verenkiertoelinten sairaudet, diabetes sekä päihde- ja mielenterveysongelmat sekä tapaturmat. Väestön omaehtoisesta terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimisen mahdollistaminen erilaisten toimintojen, tilojen ja olosuhteiden avulla on yksi kunnan tärkeistä tehtävistä yhdessä järjestöjen ja muun kolmannen sektorin sekä yksityisten toimijoiden kanssa. Kaikkien väestöryhmien kohdalla syrjäytymistä ehkäisevät toimet ja mm. työllisyyden edistäminen sekä pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten kuntouttavat työ- ja toimintakykyä edistävät toimet ovat keskeisiä. Työssä olevien työhyvinvoinnista ja työssä jaksamisesta huolehditaan. Asukkaiden yksinäisyyden vähentämiseksi on mietittävä keinoja osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäämiseksi yhdessä järjestöjen ja muun kolmannen sektorin ja vapaaehtoisten toimijoiden kanssa. Kuntalaisten ”äänen” kuulemista sekä osallistamista palveluiden kehittämisessä on tuettava tasapuolisesti kaikki kunnan alueet huomioiden.

Ikäihmisten olosuhteet tulee saada kotona selviytymistä tukevaksi, erityisesti toimintakyvyn, fyysisen ja psyykkisen turvallisuuden (ml. tapaturmien ehkäisy) edistäminen, yhteisöllisyyden ja sosiaalisten suhteiden mahdollistaminen sekä palveluohjauksen kehittäminen on tärkeää.

INDIKAATTORIEN JA MUUN TIEDON OSOITTAMA HYVINVOINTI

Tiedot hyvinvointikertomukseen on kerätty Thl:n ylläpitämästä Sotkanet tietokannasta, joka tarjoaa kaikista Suomen kunnista viimeisimpään voimassa olevaan kuntajakoon perustuen keskeisiä väestön hyvinvointia ja terveyttä koskevia tietoja vuodesta 1990 alkaen. Pieksämäen vertailukuntina on käytetty Mikkeliä, Pietarsaarta, Mäntsälää, Varkautta ja lisälmeä sekä vertailualueina Etelä-Savoa ja koko maata. Vertailukunnat ovat suunnilleen saman kokoisia kuin Pieksämäki (pl. Mikkeli), sekä osa väestö- ja sosioekonomiselta rakenteeltaan samantyyppisiä (Varkaus, lisalmi) ja osa erilaisia kuin Pieksämäki (Mäntsälä, Pietarsaari).

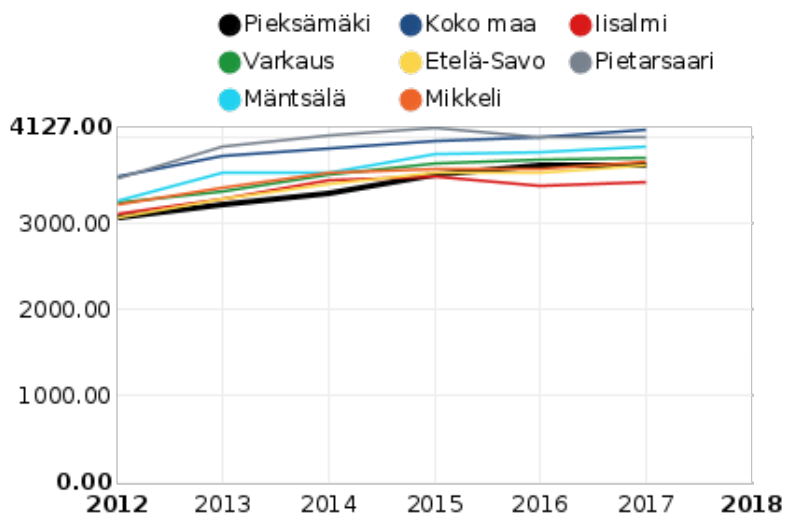
Indikaattoritiedon lisäksi kaupungin strategiaprosessin yhteydessä on koottu runsaasti tietoa kuntalaisilta, eri viranomaisilta, päättäjiltä, järjestötoimijoilta sekä yrityksiltä. Tietoa on kerätty kumppanuuspöydissä Jäppilässä, Virtasalmella ja Naarajärvellä, järjestöfoorumeissa, yritystilaisuuksissa sekä kolmessa tulevaisuusfoorumissa syksyn 2016 ja vuoden 2017 aikana. Hyvinvoinnin lisäämisen kannalta tärkeimpiä osallisuusfoorumeissa esille nousseita huomioitavia ja kehitettäviä asioita ovat:

- Ympäröivän luonnon ja muun elinympäristön mahdollisuuksien hyödyntäminen kaiken ikäisten pieksämäkeläisten liikunnan ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin samoin kuin elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edistämisessä. Em. näkökulmat vahvistavat myös kunnan elinvoimaa.
- Osallisuus-, kuulemis- ja vaikuttamiskanavien turvaaminen ja kehittäminen kuntalaisille, esimerkiksi erilaiset asiakasraadit, neuvostot, kumppanuuspöydät. Digitaalisten osallistumiskanavien hyödyntäminen ja kehittäminen (aloitteet, keskustelut, esim kuntalaisaloite.fi)
- Kaupungin sekä yhdistysten ja järjestöjen kumppanuuden tiivistäminen kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä. Järjestöjen osaamisen ja vahvuuksien hyödyntäminen kuntalaisten palvelukokonaisuudessa. Kokemusasiantuntijuus. Kunnan aineellinen ja aineeton tuki järjestöille ja muulle kolmannelle sektorille.
- Yksinäisyyteen ja osattomuuteen vaikuttaminen, etsivä työ. Sukupolvien välinen yhteistyö. Yhteisöllisyyden edistäminen, turvattomuuden, kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy (huomioitava mm. turvallisuussuunnitelmassa)
- Tiedottamisen tehostaminen, ml. hyvinvointipalvelut ja -toiminnot sekä muut kunnan palvelut.
- Palveluohjaus, erityisesti ikäihmiset huomioiden
- Toimivat infrajärjestelmät koko kunnan alueelle, sekä tietoliikenneinfra että kuntalaisten omaehtoisen hyvinvoinnista huolehtimisen turvaaminen: turvalliset, toimivat, esteettömät rakennukset, liikuntapaikat ja -tilat, tiet ja kulkuväylät, reitistöt, ulkoilualueet jne.
- Erityisesti lapsiin, nuoriin ja perheisiin sekä ikäihmisten hyvinvointiin panostaminen
- Riittävät peruspalvelut koko kunnan alueella, ml. liikkuvat palvelut ja sähköiset palvelut. Liikkumisen mahdollistaminen koko kunnan alueella (julkinen liikennöinti)
- Hyvinvointikoulutukseen liittyvä osaaminen ja sen kehittäminen paikkakunnan vahvuudeksi
- Taiteen ja kulttuurin hyödyntäminen hyvinvointityössä. Taiteeseen ja kulttuuriin osallistumisen mahdollistaminen kaikille

1. TALOUS JA ELINVOIMA

VEROTULOT, EUROA / ASUKAS

Koko maa :	4090.0
Pietarsaari :	4011.0
Mäntsälä :	3908.0
Varkaus :	3779.0
Mikkeli :	3715.0
Etelä-Savo :	3680.0
Pieksämäki :	3676.0
Iisalmi :	3492.0

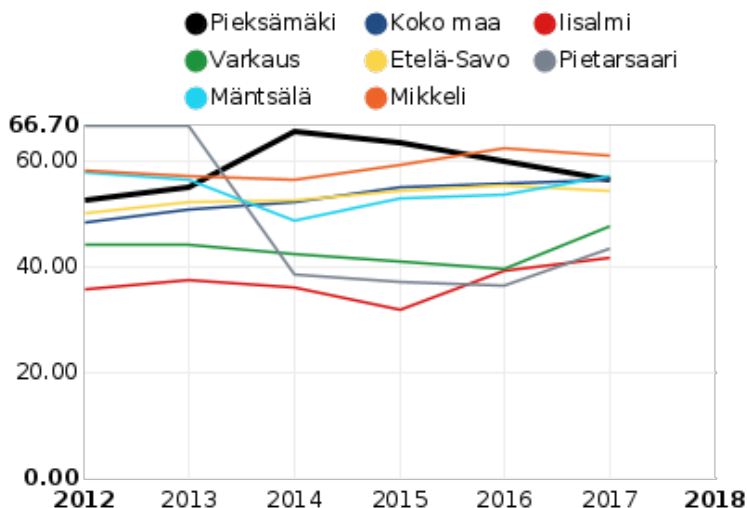

Indikaattori ilmaisee kunnan verotulot asukasta kohti euroina.

Kunnan tulovero kirjataan tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden verotuloksi. Kunnan tuloveron tilikaudelle kohdistuvia tilityksiä ovat: ennakonpidätysten ja ennakonkannon tilitykset kuukausittain verotusmenettelylain mukaisten verojen tilitykset tilikautta edeltäviltä verovuosilta oikaisuilitykset.

SUhteellinen velkaantuneisuus, %

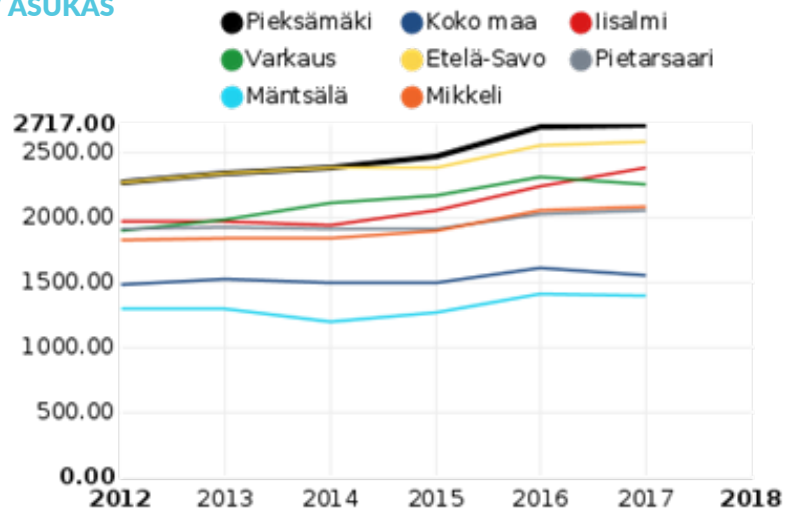
Mikkeli :	61.0
Mäntsälä :	57.1
Pieksämäki :	56.2
Koko maa :	56.2
Etelä-Savo :	54.1
Varkaus :	47.6
Pietarsaari :	43.4
Iisalmi :	41.7

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista

VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ EUROA / ASUKAS

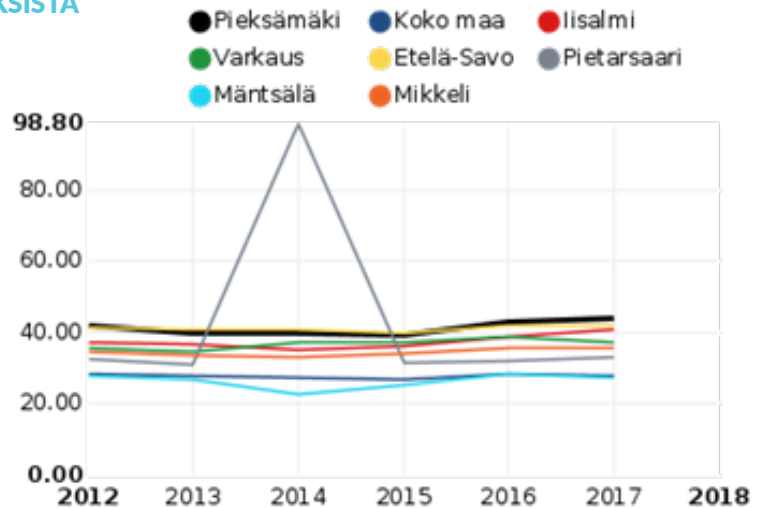
Pieksämäki :	2717.0
Etelä-Savo :	2588.0
Iisalmi :	2378.0
Varkaus :	2255.0
Mikkeli :	2079.0
Pietarsaari :	2047.0
Koko maa :	1549.0
Mäntsälä :	1392.0

Indikaattori ilmaisee kunnan valtionosuudet yhteensä asukasta kohti euroina. Suoraan tuloslaskelman valtionosuuserään sisältyvät käyttötalouden valtionosuudet ja -avustukset, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta. Näitä valtionosuuksia ovat laskennallisen järjestelmän mukaan määräytyvät sosiaali- ja terveystoimen valtionosuudet sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet sekä kuntien yleinen valtionosuus ja harkinnanvarainen rahoitusavustus. Käyttökustannusten valtionosuudet kirjataan tilinpäätöksessä valtionosuusviranomaisen tilitysten ja päätösten mukaan suoriteperustetta vastaavalla tavalla

VALTIONOSUUDET, % NETTOKUSTANNUKSISTA

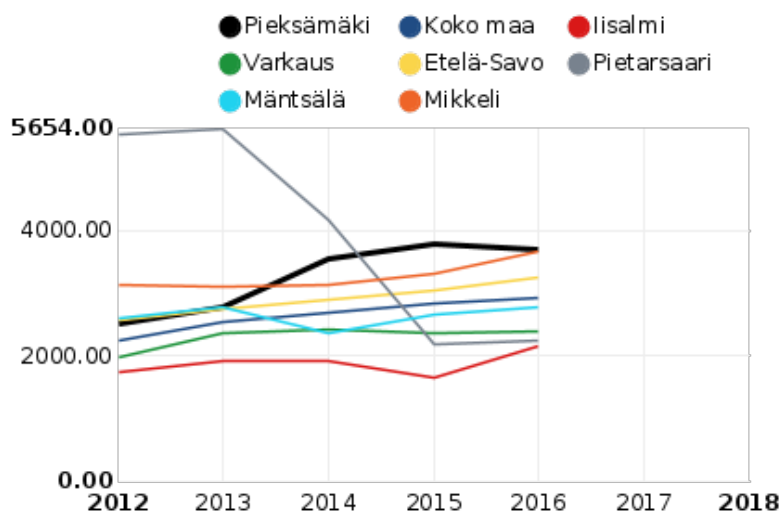
Pieksämäki :	43.9
Etelä-Savo :	41.9
Iisalmi :	40.6
Varkaus :	37.0
Mikkeli :	35.6
Pietarsaari :	32.8
Koko maa :	27.7
Mäntsälä :	27.1

Indikaattori ilmaisee kunnan valtionosuudet % nettokustannuksista. Suoraan tuloslaskelman valtionosuuserään sisältyvät käyttötalouden valtionosuudet ja -avustukset, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta. Näitä valtionosuuksia ovat laskennallisen järjestelmän mukaan määräytyvät sosiaali- ja terveystoimen valtionosuudet sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet sekä kuntien yleinen valtionosuus ja harkinnanvarainen rahoitusavustus

LAINAKANTA, EUROA / ASUKAS

Pieksämäki :	3718.0
Mikkeli :	3681.0
Etelä-Savo :	3270.0
Koko maa :	2933.0
Mäntsälä :	2781.0
Varkaus :	2405.0
Pietarsaari :	2255.0
Iisalmi :	2153.0

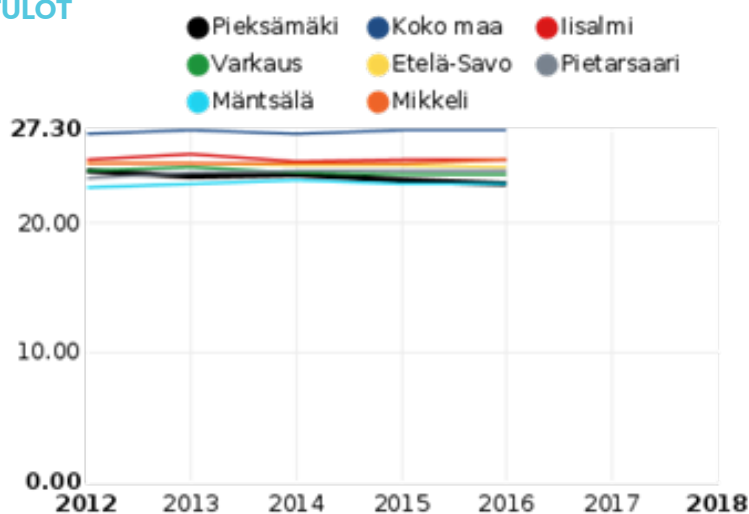

Indikaattori ilmaisee kunnan lainakannan asukasta kohti euroina.

Lainakanta määritellään: Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) kunnan/kuntayhtymän taseesta. Kunnan tai kuntayhtymän lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

GINI-KERROIN, KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT TULOT

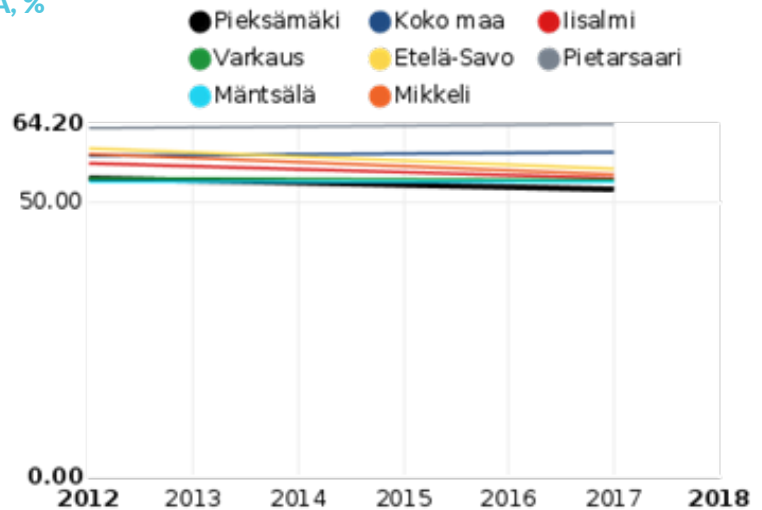
Koko maa :	27.2
Iisalmi :	24.9
Mikkeli :	24.9
Etelä-Savo :	24.3
Pietarsaari :	24.1
Varkaus :	23.8
Pieksämäki :	23.1
Mäntsälä :	23.0

Indikaattori ilmaisee tarkasteltavan alueen asuntokuntien käytettävissä olevien rahatulojen jakautumista. Gini-kertoimen laskennassa asuntokunnan käytettävissä oleva rahatulo jaetaan asuntokunnan kulutusyksikköluvulla. Kulutusyksikköluvu huomioi sen, että asuntokunnat ovat kooltaan ja rakenteeltaan erikokoisia.

ÄÄNESTYSAKTIIVISUUS KUNTAVAALEISSA, %

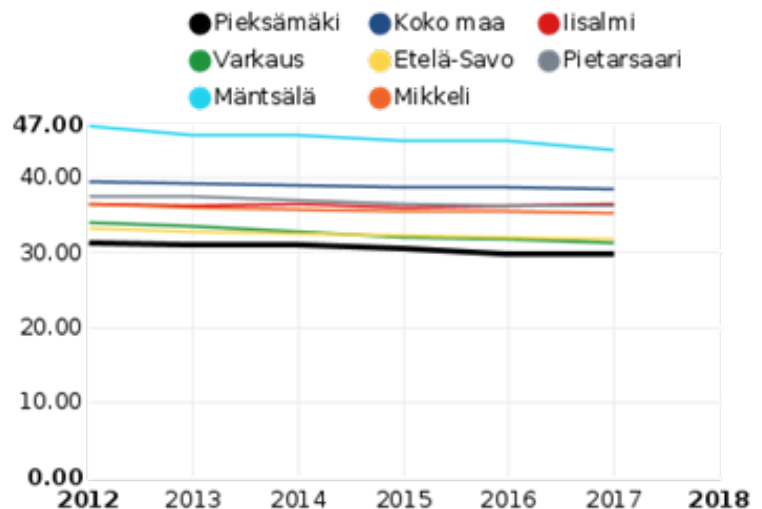
Pietarsaari :	64.2
Koko maa :	58.9
Etelä-Savo :	55.9
Mikkeli :	54.8
Iisalmi :	54.1
Varkaus :	53.9
Mäntsälä :	53.6
Pieksämäki :	52.1

Indikaattori kuvaa äänestysprosenttia kuntavaaleissa. Äänestysprosentti kertoo äänestäneiden osuuden äänioikeutetuista. Kuntavaaleissa äänioikeus on Suomen sekä muun Euroopan unionin jäsenvaltion, Islannin ja Norjan kansalaisella, joka viimeistään vaalipäivänä täyttää 18 vuotta ja jonka kotikunta kyseinen kunta on väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan 51. päivänä ennen vaalipäivää päivän päättyessä. Äänioikeus kunnallisvaaleissa on myös muulla edellä säädetty edellytykset täyttävällä ulkomaalaisella, jos hänellä tuolloin on ollut kotikunta Suomessa kahden vuoden ajan. (Kuntalaki 26 §)

2. VÄESTÖ**LAPSIPERHEET, % PERHEISTÄ**

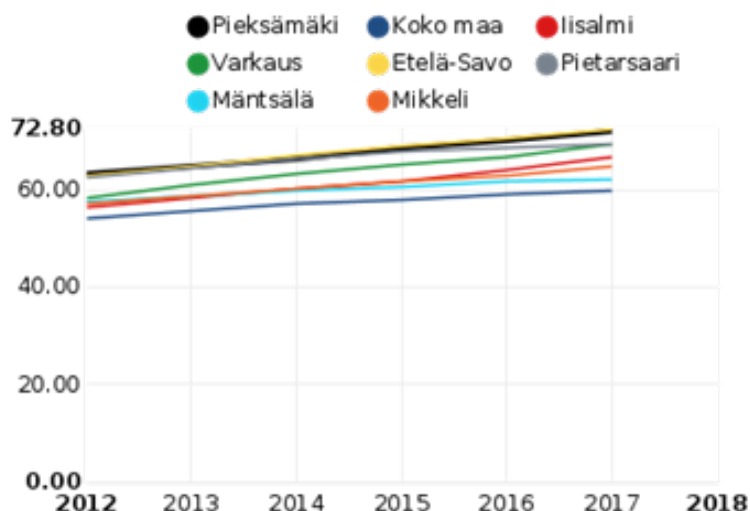
Mäntsälä :	43.7
Koko maa :	38.5
Iisalmi :	36.4
Pietarsaari :	36.3
Mikkeli :	35.3
Etelä-Savo :	31.7
Varkaus :	31.4
Pieksämäki :	29.9

Indikaattori ilmaisee lapsiperheiden osuuden prosentteina kaikista perheistä. Lapsiperheiksi luokitellaan perheet, joissa on alle 18-vuotiaita lapsia. Perheen muodostavat yhdessä asuvat avio- tai avoliitossa olevat henkilöt ja heidän lapsensa, jompikumpi vanhemmista lapsineen sekä avio- ja avopuolisot ilman lapsia.

HUOLTOSUHDE, DEMOGRAFINEN

Etelä-Savo :	72.8
Pieksämäki :	72.3
Varkaus :	69.6
Pietarsaari :	69.6
Iisalmi :	66.9
Mikkeli :	65.0
Mäntsälä :	62.1
Koko maa :	60.1

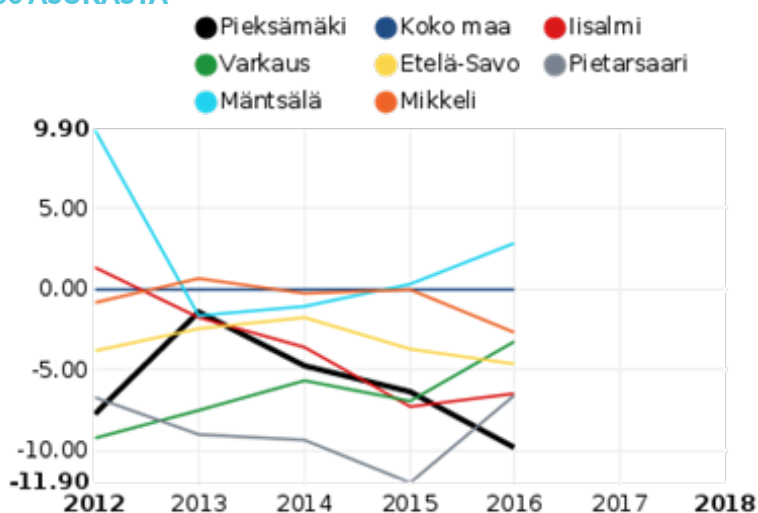

Demografinen (tai väestöllinen) huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiaasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15 - 64-vuotiaasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

Tietolähteenä käytetyn Väestötilaston henkilöperusjoukon muodostaa alueella (esim. koko maa, maakunta, seutukunta) vakinaisesti asuva väestö. Ne henkilöt, joilla väestötietojärjestelmän mukaan oli kotipaikka Suomessa vuoden lopussa, kuuluvat väestöön kansalaisuudestaan riippumatta, samoin ne Suomen kansalaiset, jotka asuvat tilapäisesti ulkomailla.

KUNTIEN VÄLINEN NETTOMUUTTO / 1 000 ASUKASTA

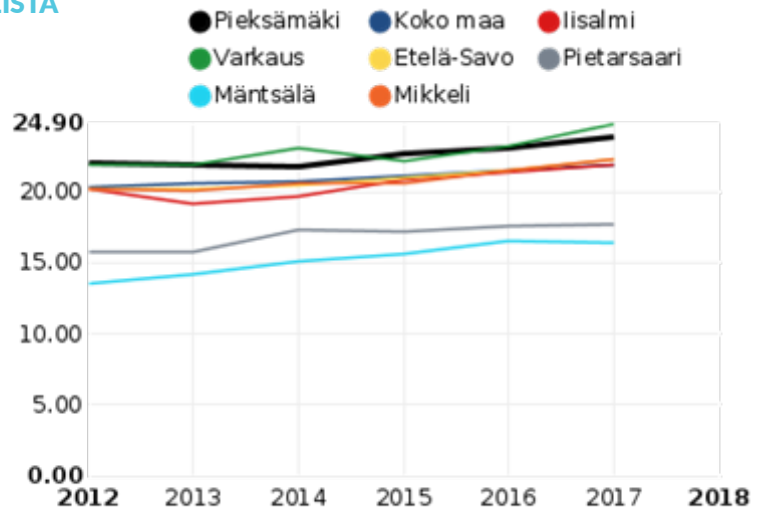
Mäntsälä :	2.9
Mikkeli :	-2.7
Varkaus :	-3.2
Etelä-Savo :	-4.6
Iisalmi :	-6.5
Pietarsaari :	-6.6
Pieksämäki :	-9.8

Indikaattori ilmaisee kuntien välisen nettomuuton tuhatta asukasta kohti. Väestötietona käytetään keskiväkilukua. Nettomuutto saadaan vähentämällä alueelle muuttaneista (tulomuuttajat) alueelta pois muuttaneet (lähtömuuttajat). Näin nettomuutto on positiivinen, jos alueelle on muuttanut enemmän kuin alueelta on muuttanut pois. Kuntien välinen muutto muutettu vastaamaan tuoreimman tiedon aluejakoa koko aikasarjassa eli yhdistyneiden kuntien väliset muutot on poistettu.

YKSINHUOLTAJAPERHEET, % LAPSIPERHEISTÄ

Varkaus :	24.9
Pieksämäki :	23.9
Etelä-Savo :	22.3
Mikkeli :	22.3
Koko maa :	22.0
Iisalmi :	22.0
Pietarsaari :	17.8
Mäntsälä :	16.4

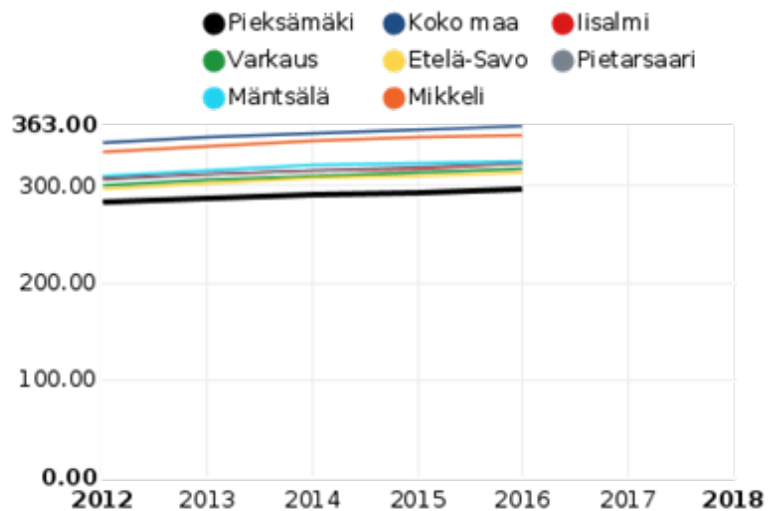

Indikaattori ilmaisee yhden vanhemman lapsiperheiden osuuden prosentteina kaikista lapsiperheistä.

Lapsiperheiksi luokitellaan perheet, joissa on alle 18-vuotiaita lapsia. Perheen muodostavat yhdessä asuvat avio- tai avoliitossa olevat henkilöt ja heidän lapsensa, jompikumpi vanhemmista lapsineen sekä avio- ja avopuolisot ilman lapsi

KOULUTUSTASOMITTAIN

Koko maa :	363.0
Mikkeli :	353.0
Mäntsälä :	325.0
Pietarsaari :	324.0
Iisalmi :	323.0
Varkaus :	318.0
Etelä-Savo :	315.0
Pieksämäki :	297.0

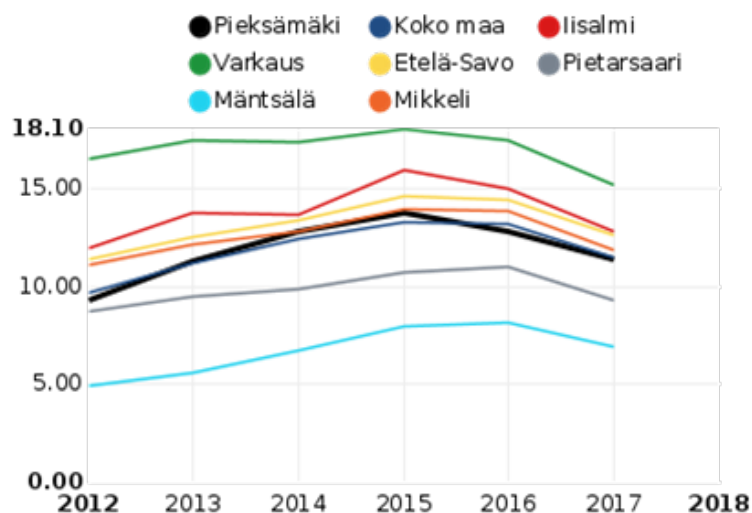

Indikaattori ilmaisee väestön koulutustason, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Väestön koulutustasoa osoittava mittain kuvaa väestöryhmän koulutustasoa koulutuspiduudella. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen

3. TYÖLLISYYS, TYÖTTÖMYYS

TYÖTTÖMÄT, % TYÖVOIMASTA

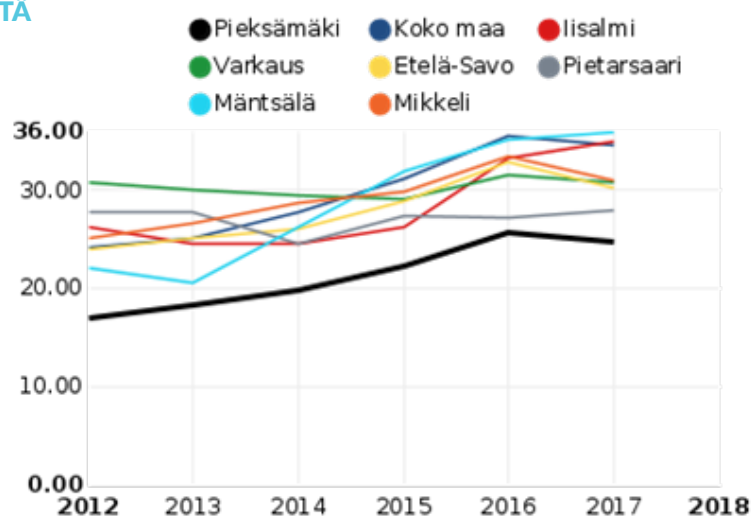
Varkaus :	15.2
Iisalmi :	12.8
Etelä-Savo :	12.6
Mikkeli :	11.9
Koko maa :	11.5
Pieksämäki :	11.4
Pietarsaari :	9.3
Mäntsälä :	6.9

Indikaattori ilmaisee työttömien osuuden prosentteina työvoimasta.

PITKÄAIKAISTYÖTTÖMÄT, % TYÖTTÖMISTÄ

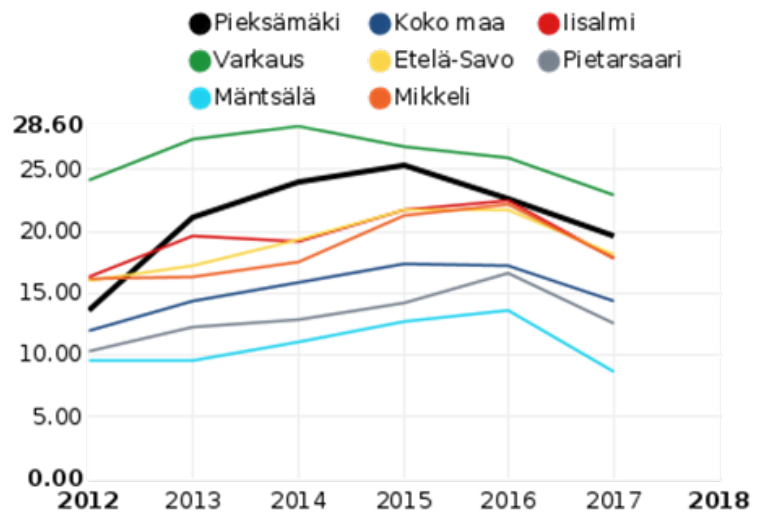
Mäntsälä :	36.0
Iisalmi :	35.0
Koko maa :	34.5
Mikkeli :	31.0
Varkaus :	30.7
Etelä-Savo :	30.3
Pietarsaari :	28.0
Pieksämäki :	24.8

Indikaattori ilmaisee pitkäaikaistyöttömien osuuden prosentteina työttömistä. Työttömään työvoimaan luetaan 15-64-vuotiaat työttömät. Pitkäaikaistyötön on työtön työnhakija, joka on ollut työttömänä vähintään 12 kuukautta.

NUORISOTYÖTTÖMÄT, % 18 - 24-VUOTIAASTA TYÖVOIMASTA

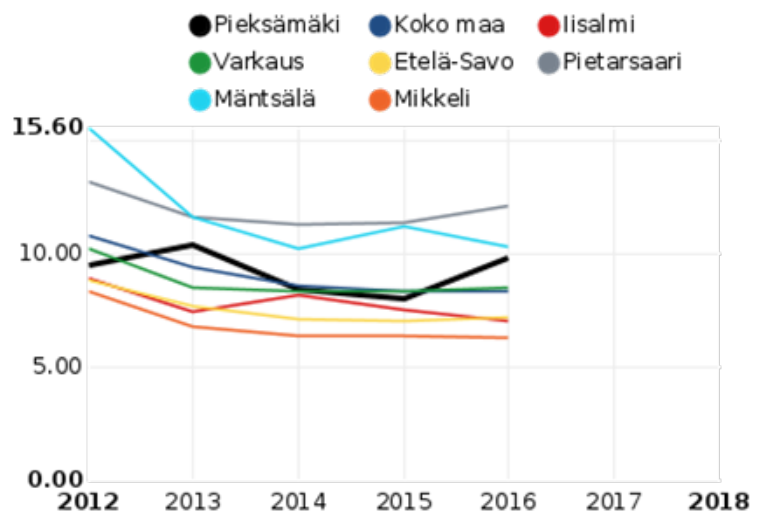
Varkaus :	23.0
Pieksämäki :	19.7
Etelä-Savo :	18.1
Mikkeli :	17.9
Iisalmi :	17.8
Koko maa :	14.4
Pietarsaari :	12.6
Mäntsälä :	8.7

Indikaattori ilmaisee 15 - 24-vuotiaiden työttömien osuuden prosentteina 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta. Nuorisotyötön on 15 - 24-vuotias työtön.

KOULUTUKSEN ULKOPUOLELLE JÄÄNEET 17 - 24-VUOTIAAT, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

Pietarsaari :	12.1
Mäntsälä :	10.3
Pieksämäki :	9.8
Varkaus :	8.5
Koko maa :	8.3
Etelä-Savo :	7.2
Iisalmi :	7.0
Mikkeli :	6.3

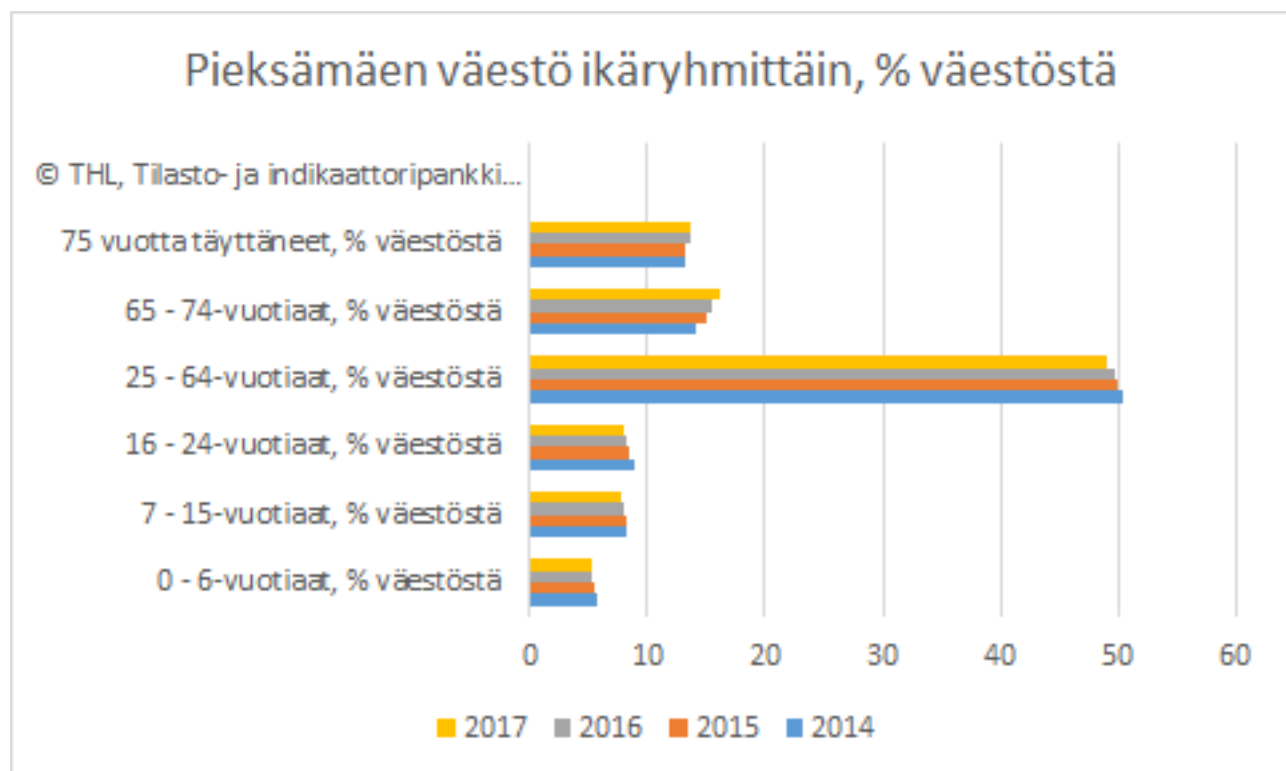
Indikaattori ilmaisee koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17 - 24-vuotiaiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Koulutuksen ulkopuolelle jääneillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ko. vuonna eivät ole opiskelijoita tai joilla ei ole tutkintokoodia eli ei perusasteen jälkeistä koulutusta.

TALOUS, ELINVOIMA, VÄESTÖ, TYÖLLISYYS - YHTEENVETO

- **Kaupungin verotulot** (€/as): kasvua 19,7% v:sta 2012 v:een 2017, jolloin ovat samaa tasoa kuin Etelä-Savossa keskimäärin. **Suhteellinen velkaantuneisuus** (%) oli korkeimmillaan v. 2014 65,3% ja v. 2017 56,2%. **Valtionosuudet suhteessa nettokustannuksiin** ovat hieman nousseet samassa ajassa (v. 2017 43,9% nettokustannuksista). **Lainakanta** (€ / as) oli v. 2012 2523 € / asukas ja v. 2016 3718 € / as.

Koko väestö

Pieksämäki			
2014	2015	2016	2017
19 050	18 801	18 475	18 220

- Pieksämäki on ollut kymmenen viime vuotta muuttotappiokunta. **Väestö** on vähentynyt 2700:lla vuosina 2005-2017, myös väestöennuste vuoteen 2030 ennustaa samanlaisen kehityksen jatkuvan (v. 2030 n. 16400 asukasta). Pieksämäen väkiluku oli vuoden 2017 lopussa 18 220.

- **Huoltosuhde** ikärakenteen takia on melko korkea. Pieksämäen väestöstä alle 15 vuotiaita oli v. 2017 13,1 %, 15-64 vuotiaita 57,1% ja yli 65 vuotiaita 29,8 %. Nuorimpien ikäluokkien määrä on ollut laskussa, samoin kuin koko Etelä-Savossa. **Lapsiperheitä** kaikista perheistä oli n. 30 % v. 2017, vähennystä reilu prosentti v:sta 2012. Myös **yksihuoltajaperheitä** on Pieksämäellä enemmän kuin vertailukunnissa ja Etelä-Savossa keskimäärin.

- **Koulutustaso** mitattuna perusasteen jälkeisen koulutuksen keskimääräisellä pituudella on muuta maata matalampi, lapsiperheitä n. joka kymmenes saa toimeentulotukea.

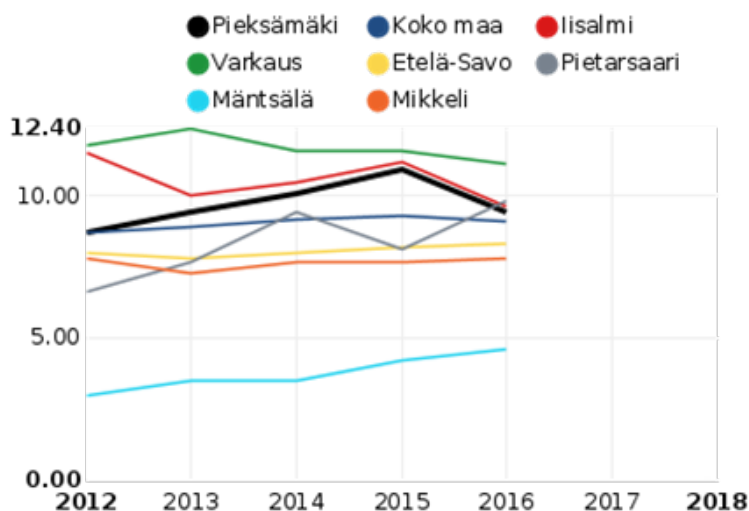
- Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen rekisterin mukaan **työttömien** määrä koko työvoimasta on vähentynyt Pieksämäellä vuodesta 2015 (13,8%) v:een 2017 (11,5%). **Pitkäaikaistyöttömien** osuus työttömistä on lisääntynyt vastaavana aikana: 22,2 %:sta (v. 2015) 24,8 %:iin v. 2017, ollen 2017 kuitenkin edelleen alhaisempaa kuin koko maassa (34,5%) ja Etelä-Savossa (30,3%) **Nuorisotyöttömyys** (18-24 v työttömiä vast.ik.työvoimasta) oli v. 2015 25,3% ja v. 2017 19,7% (koko maa 14,4%, E-S 18,1%). Eriyisen jyrkkä nousu nuorisotyöttömyydessä oli vuosien 2012 ja 2015 välillä, (13,4% -> 25,3%), mistä se on siis lähtenyt laskuun.

- Etelä-Savon Te-toimiston työllisyyskatsauksen mukaan Pieksämäen työttömyysprosentti oli v. 2018 heinäkuussa 10,2 % ja pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä työnhakijoista Pieksämäellä heinäkuussa -18 oli 19%.

4. LAPSET, NUORET JA LAPSIPERHEET

TOIMEENTULOTUKEA SAANEET LAPSIPERHEET, % LAPSIPERHEISTÄ

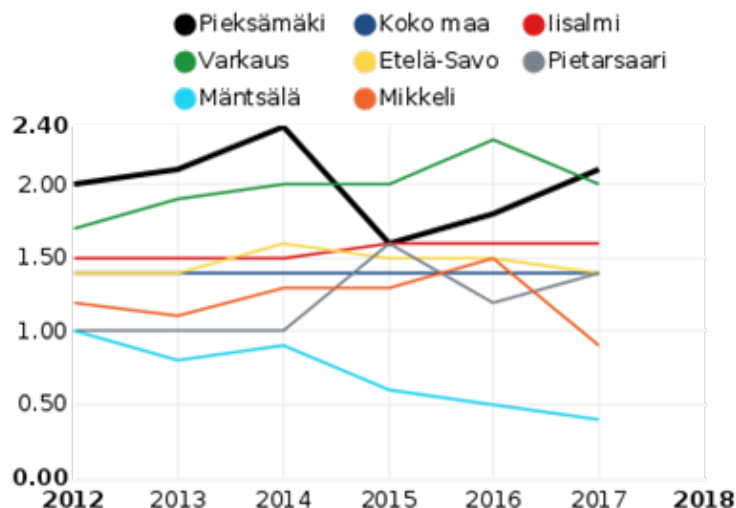
Varkaus :	11.1
Pietarsaari :	9.8
Iisalmi :	9.6
Pieksämäki :	9.4
Koko maa :	9.1
Etelä-Savo :	8.3
Mikkeli :	7.8
Mäntsälä :	4.6

Indikaattori ilmaisee kalenterivuoden aikana toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuuden koko väestön lapsiperheistä. Lapsiperhe on perhe, jossa huoltajia on joko yksi tai kaksi ja ainakin yksi lapsista on alaikäinen (alle 18-vuotias).

KODIN ULKOPUOLELLE SIOITETUT 0 - 17-VUOTIAAT, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ (THL)

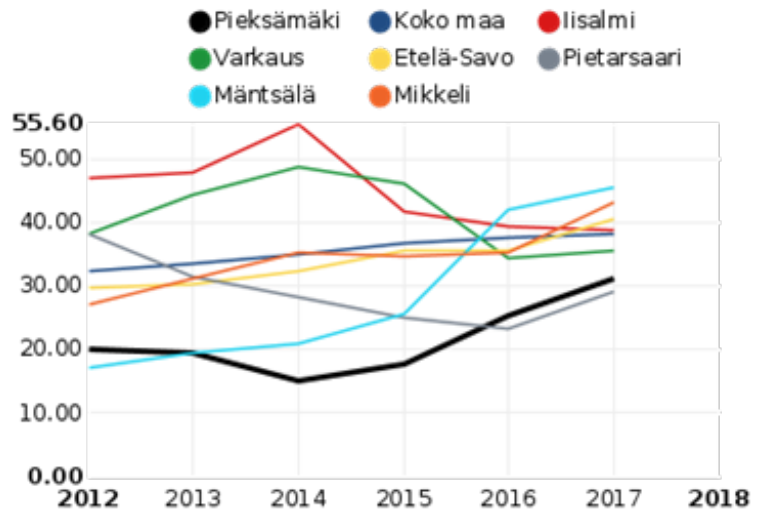
Pieksämäki :	2.1
Varkaus :	2.0
Iisalmi :	1.6
Koko maa :	1.4
Etelä-Savo :	1.4
Pietarsaari :	1.4
Mikkeli :	0.9
Mäntsälä :	0.4

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0 - 17-vuotiaiden lasten osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Lapsella tarkoitetaan lastensuojelulain mukaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta. Nuorella tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Sisältää kodin ulkopuolelle avohuollon tukitoimena sijoitetut, kiireellisesti sijoitetut, huostaan otetut, tahdonvastaisesti huostaan otetut, jälkihuollossa olevat lapset

**KODIN ULKOPUOLELLE SIOITETUT 0 - 17-VUOTIAAT LAPSET, JOIDEN SIOITUSPAIKKANA PERHE, %
KAIKISTA KODIN ULKOPUOLELLE SIOITETUISTA LAPSISTA JA NUORISTA (THL)**

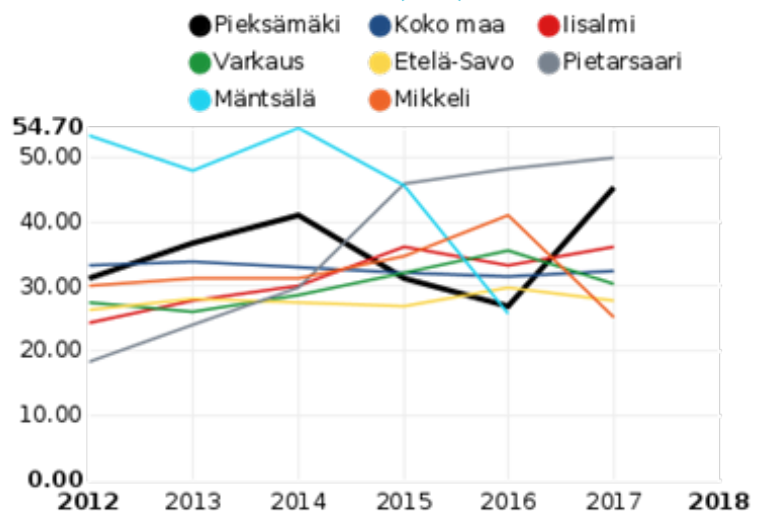
Mäntsälä :	45.5
Mikkeli :	43.1
Etelä-Savo :	40.5
Iisalmi :	38.9
Koko maa :	38.1
Varkaus :	35.5
Pieksämäki :	31.3
Pietarsaari :	29.0

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana kodin ulkopuolelle perheisiin sijoitettujen 0 - 17-vuotiaiden lasten osuuden prosentteina kaikista kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista ja nuorista (0 - 20-vuotiaat). Lapsella tarkoitetaan lastensuojelulain mukaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta. Nuorella tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Sisältää kodin ulkopuolelle avohuollon tukitoimena sijoitetut, kiireellisesti sijoitetut, huostaan otetut, tahdonvastaisesti huostaan otetut ja jälkihuollossa olevat.

**KODIN ULKOPUOLELLE SIOITETUT 0 - 17-VUOTIAAT, JOIDEN SIOITUSPAIKKANA LAITOS, %
KAIKISTA KODIN ULKOPUOLELLE SIOITETUISTA LAPSISTA JA NUORISTA (THL)**

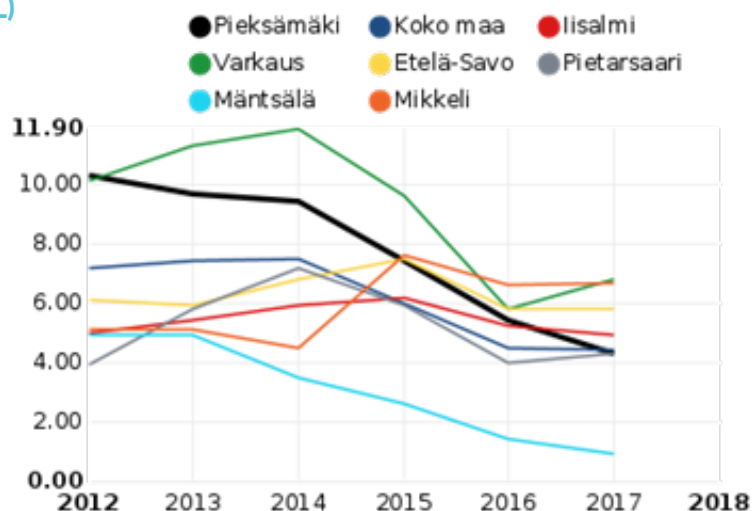
Pietarsaari :	50.0
Pieksämäki :	45.3
Iisalmi :	36.1
Koko maa :	32.5
Varkaus :	30.3
Etelä-Savo :	27.8
Mäntsälä :	25.8
Mikkeli :	25.2

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana kodin ulkopuolelle laitoksiin sijoitettujen 0 - 17-vuotiaiden lasten osuuden prosentteina kaikista kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista ja nuorista (0 - 20-vuotiaat). Lapsella tarkoitetaan lastensuojelulain mukaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta. Nuorella tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Sisältää kodin ulkopuolelle avohuollon tukitoimena sijoitetut, kiireellisesti sijoitetut, huostaan otetut, tahdonvastaisesti huostaan otetut sekä jälkihuollossa olevat 0 - 17-vuotiaat lapset. Laitoshuolto merkitsee lapsen hoidon järjestämistä lastensuojelulaitoksessa, perhekuntoutusyksikössä, koulukodissa, päihdehuoltolaitoksessa tai kehitysvammalaitoksessa

LASTENSUOJELUN AVOHUOLLOLLISTEN TUKITOIMIEN PIIRISSÄ 0 - 17-VUOTIAITA VUODEN AIKANA, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ (THL)

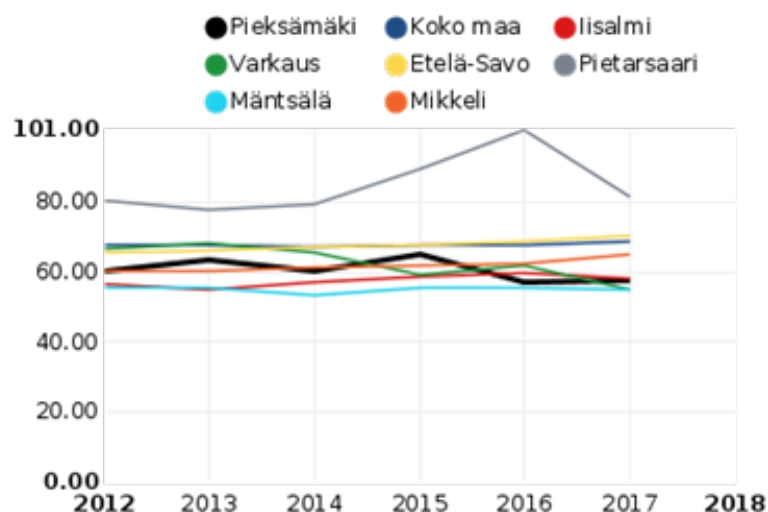
Varkaus :	6.8
Mikkeli :	6.7
Etelä-Savo :	5.8
Iisalmi :	4.9
Koko maa :	4.4
Pieksämäki :	4.3
Pietarsaari :	4.3
Mäntsälä :	0.9

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä olevien 0 - 17-vuotiaiden lasten ja nuorten osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Lapsella tarkoitetaan lastensuojelulain mukaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta. Nuorella tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Avohuollon tukitoimet käsittävät lapsen ja nuoren tukiasumisen, toimeentulon, koulunkäynnin ja harrastamisen turvaamisen sekä muut tarpeen vaatimat tukitoimet. Avohuollon tukitoimiin kuuluvat myös perheen tuki ja kuntoutus.

LASTEN PÄIVÄHOIDOSSA OLLEET 3 - 5-VUOTIAAT % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

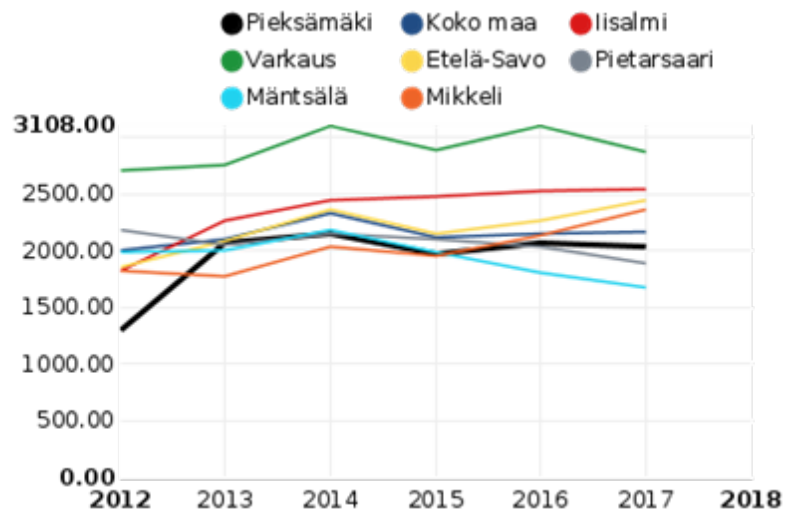
Pietarsaari :	81.5
Etelä-Savo :	70.7
Koko maa :	68.8
Mikkeli :	65.2
Iisalmi :	58.4
Pieksämäki :	57.6
Mäntsälä :	55.2
Varkaus :	54.9

Indikaattorin lukuihin eivät sisälly varhaiskasvatuksen palveluseteleitä käyttäneet lapset eivätkä lapset, jotka ovat saaneet Kelan yksityisen hoidon tukea. Kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen luokitellaan varhaiskasvatus (pl. esiopetus), joka kestää yli 5 tuntia päivässä tai yli 107,5 tuntia kuukaudessa. Osa-aikaiseen varhaiskasvatukseen luetaan 5 tuntia tai sen alle kestävä päivittäinen varhaiskasvatus tai 107,5 tuntia kuukaudessa tai sen alle kestävä osa-aikainen varhaiskasvatus. Kunnan kustantamalla varhaiskasvatuksella tarkoitetaan niiden palveluiden määrää, jotka kunta on kustantanut asukkailleen. Kunnan kustantamissa palveluissa on omasta tuotannosta vähennetty myynnit ja lisätty ostot.

PERUSTERVEYDENHUOLLON KOULUTERVEYDENHUOLLON KÄYNNIT / 1 000 7 - 18-VUOTIASTA

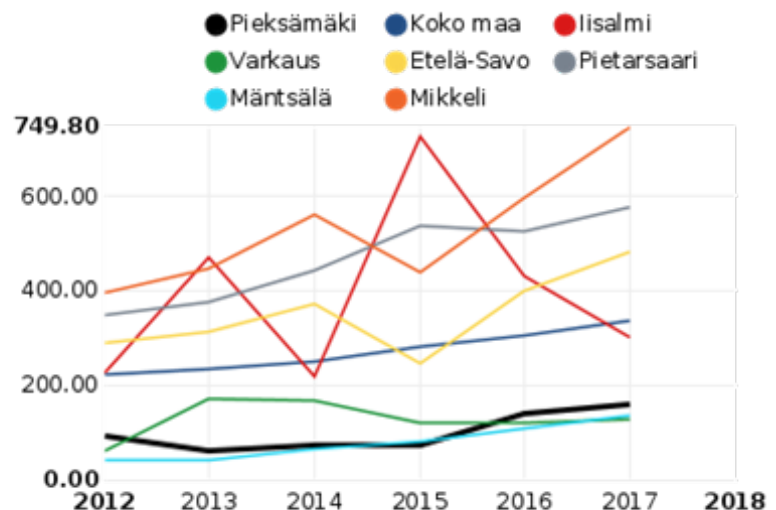
Varkaus :	2873.0
Iisalmi :	2542.0
Etelä-Savo :	2441.0
Mikkeli :	2360.0
Koko maa :	2161.0
Pieksämäki :	2033.0
Pietarsaari :	1890.0
Mäntsälä :	1677.0

Indikaattori ilmaisee kouluterveydenhuollon käyntien osuuden 7 - 18 -vuotiailla tuhatta vastaavanikäistä kohti. Kouluterveydenhuollon käynnit sisältävät terveyskeskusten kouluterveydenhuollossa tehdyt lääkärikäynnit ja käynnit muun ammattihenkilökunnan luo. Kouluterveydenhuollon terveydenhoito- ja sairaanhoitokäynteihin lasketaan kuuluvaksi myös koulussa suoritettut 6 - 7-vuotiaiden käynnit.

ERIKOISSAIRAANHOIDON AVOHOITOKÄYNNIT, LASTENPSYKIATRIA / 1 000 0 - 12-VUOTIASTA

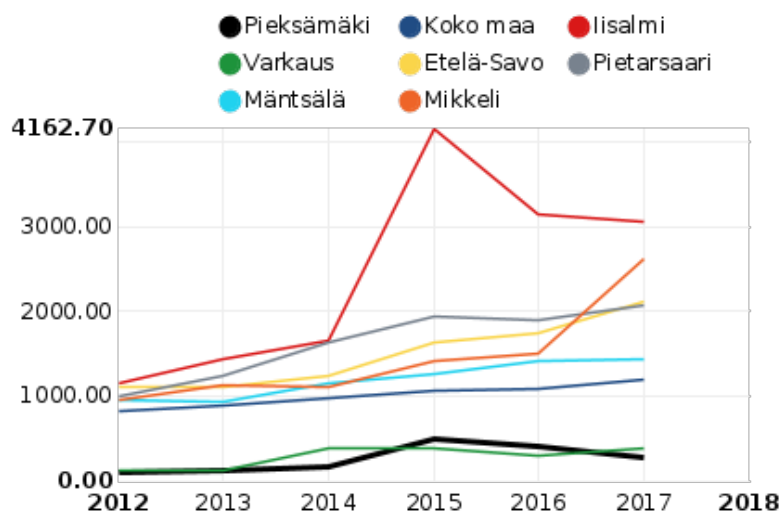
Mikkeli :	749.8
Pietarsaari :	577.2
Etelä-Savo :	483.1
Koko maa :	335.6
Iisalmi :	303.8
Pieksämäki :	159.8
Mäntsälä :	136.0
Varkaus :	129.5

Indikaattori ilmaisee lastenpsykiatrian erikoisan avohoitokäynnit vuoden aikana tuhatta 0 - 12-vuotiaista kohti. Lastenpsykiatrian avohoitokäynnit sisältävät erikoissairaanhoidon lastenpsykiatrian erikoisalaan kuuluvat avohoitokäynnit kaikissa kunnallisissa sairaaloissa, sisältäen erikoislääkärijohtoiset terveyskeskussairaalat. Luvut eivät sisällä päiväsairaalahoitoa.

ERIKOISSAIRAANHOIDON AVOHOITOKÄYNNIT, NUORISOPSYKIATRIA / 1 000 13 - 17-VUOTIASTA

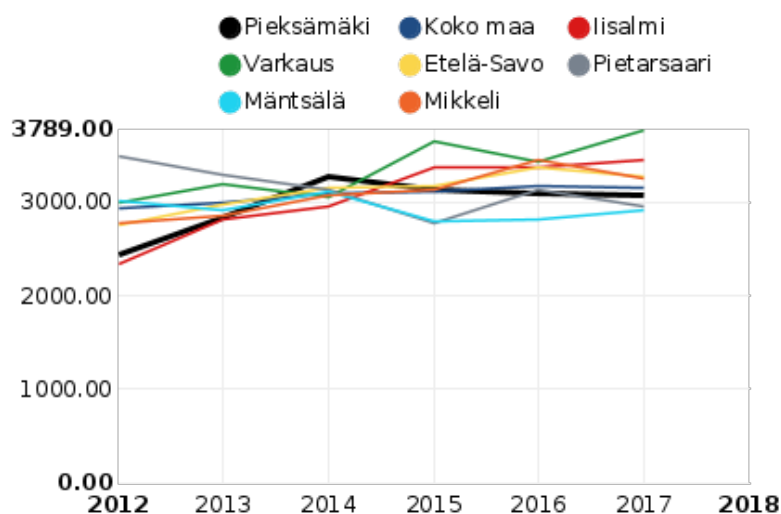
Iisalmi :	3053.8
Mikkeli :	2611.2
Etelä-Savo :	2115.8
Pietarsaari :	2073.2
Mäntsälä :	1429.5
Koko maa :	1200.9
Varkaus :	392.0
Pieksämäki :	274.3

Indikaattori ilmaisee lastenpsykiatrian erikoisan avohoitokäynnit vuoden aikana tuhatta 0 - 12-vuotiasta kohti. Lastenpsykiatrian avohoitokäynnit sisältävät erikoissairaanhoidon lastenpsykiatrian erikoisalaan kuuluvat avohoitokäynnit kaikissa kunnallisissa sairaaloissa, sisältäen erikoislääkärijohtoiset terveyskeskussairaalat.

PERUSTERVEYDENHUOLLON LASTENNEUVOLAN KÄYNNIT YHTEENSÄ / 1 000 0 - 7-VUOTIASTA

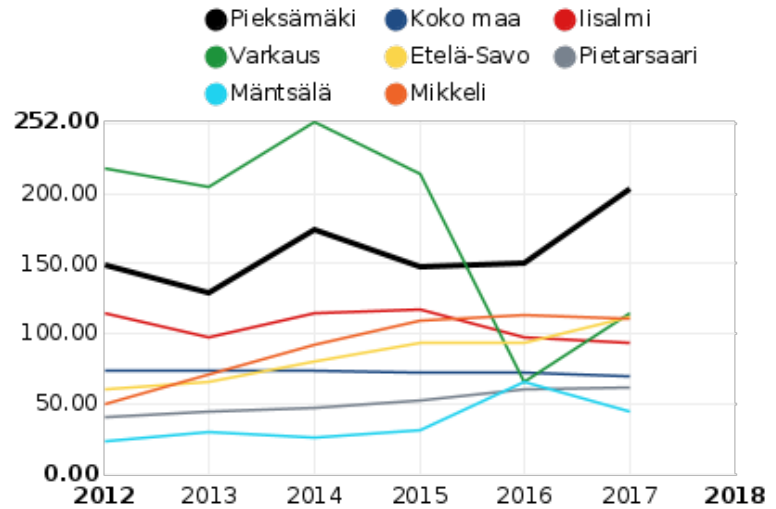
Varkaus :	3789.0
Iisalmi :	3454.0
Etelä-Savo :	3283.0
Mikkeli :	3264.0
Koko maa :	3152.0
Pieksämäki :	3087.0
Pietarsaari :	2957.0
Mäntsälä :	2928.0

Indikaattori ilmaisee lastenneuvolan käyntien osuuden tuhatta 0 - 7-vuotiasta kohti. Lastenneuvolan käynnit sisältävät terveyskeskusten lastenneuvolassa tehdyt lääkärikäynnit ja käynnit muun ammattihenkilökunnan luo. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa.

KASVATUS- JA PERHENEUVONNAN ASIAKKAAT VUODEN AIKANA / 1 000 ALLE 18-VUOTIASTA

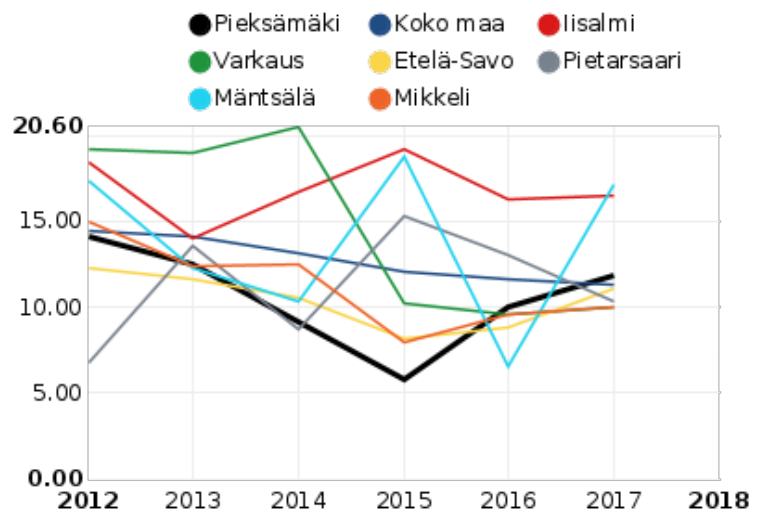
Pieksämäki :	203.0
Varkaus :	115.0
Etelä-Savo :	112.0
Mikkeli :	111.0
Iisalmi :	94.0
Koko maa :	70.0
Pietarsaari :	62.0
Mäntsälä :	45.0

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana sosiaalihuoltolain mukaisia kasvatus- ja perheneuvonlapalveluja saaneiden (sekä lasten että aikuisten) määrää suhteessa alle 18-vuotiaaseen väestöön. Väestötietoina käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Suhteutus tehdään alle 18-vuotiaaseen väestöön, koska on kyse lapsiperheille tarkoitetusta palvelusta. Jos suhteutus tehtäisiin koko väestön määrään, joutuisivat erilaisen ikärakenteen omaavat kunnat eriarvoiseen asemaan. Pelkkä lasten määrän suhteuttaminen alle 18-vuotiaaseen väestöön taas ei anna oikeaa kuvaa, koska perheneuvolan asiakkaista yli puolet on aikuisia. Tiedot sisältävät kunnan itse tuottamat ja muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta tai yksityisiltä palveluntuottajilta ostamat palvelut.

RASKAUDENKESKEYTYKSET ALLE 25-VUOTIAILLA / 1 000 15 - 24-VUOTIASTA NAISTA

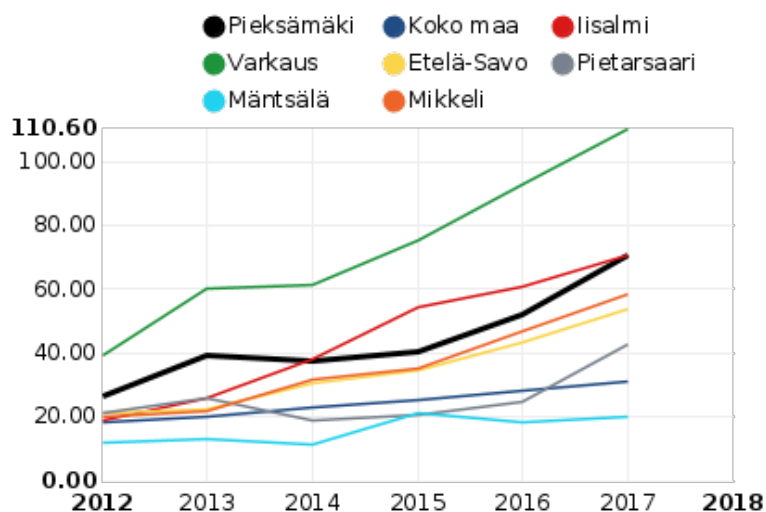
Mäntsälä :	17.2
Iisalmi :	16.5
Pieksämäki :	11.9
Koko maa :	11.3
Etelä-Savo :	11.1
Pietarsaari :	10.4
Varkaus :	10.0
Mikkeli :	10.0

Indikaattori ilmaisee alle 25-vuotiaille naisille tehtyjen raskaudenkeskeytysten määrän tuhatta 15 - 24-vuotiaasta naista kohti. Väestötietona käytetään keskiväkilukua.

KUNTOUTUSRAHAA SAAVAT 16 - 19-VUOTIAAT / 1 000 VASTAAVANIKÄISTÄ

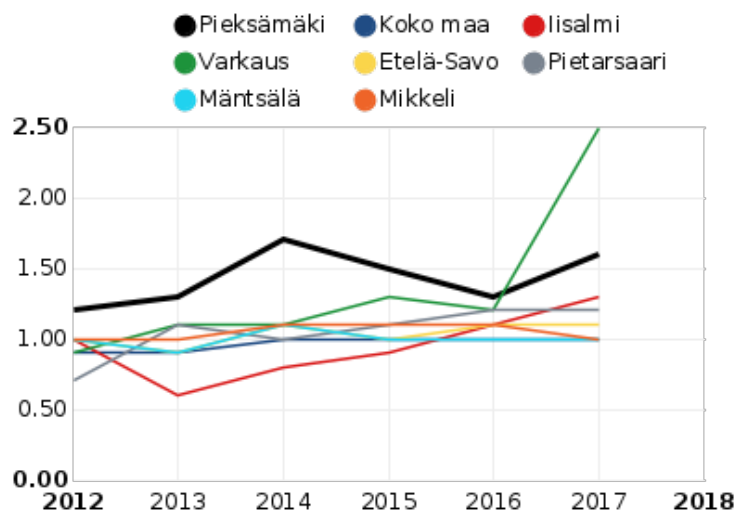
Varkaus :	110.6
Pieksämäki :	70.8
Iisalmi :	70.5
Mikkeli :	58.6
Etelä-Savo :	54.1
Pietarsaari :	42.8
Koko maa :	30.9
Mäntsälä :	20.3

Indikaattori ilmaisee 16 - 19-vuotiaiden kuntoutusrahaa saavien lukumäärää tuhatta vastaavanikäistä kohti. Väestösuhteutuksessa on käytetty Kelan vakuutettua väestöä.

MIELENTERVEYDEN JA KÄYTTÄYTYMISEN HÄIRIÖIDEN VUOKSI TYÖKYVYTTÖMYYSSELÄKETTÄ SAAVAT 16 - 24-VUOTIAAT, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

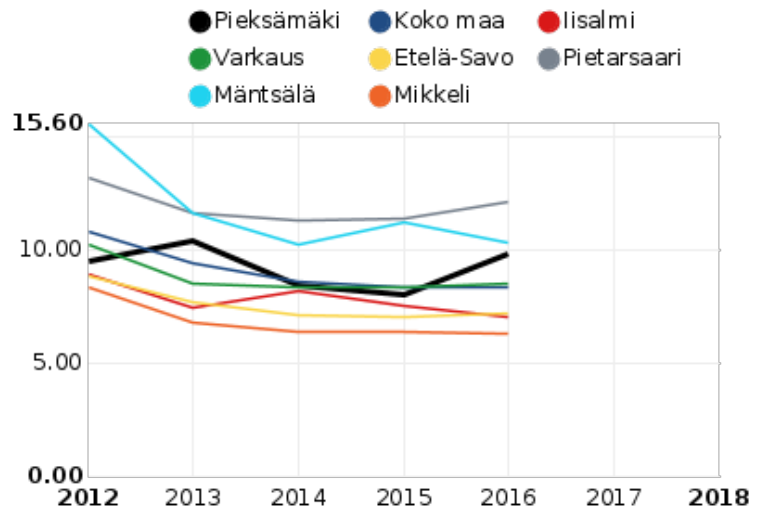
Varkaus :	2.5
Pieksämäki :	1.6
Iisalmi :	1.3
Pietarsaari :	1.2
Etelä-Savo :	1.1
Koko maa :	1.0
Mäntsälä :	1.0
Mikkeli :	1.0

Indikaattori ilmaisee mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden (F00 - F99) vuoksi työ- ja/tai kansaneläkejärjestelmästä työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuuden prosentteina 16 - 24-vuotiaasta väestöstä tilastovuoden lopussa. Työkyvyttömyyseläkkeet käsittävät toistaiseksi myönnettyt eläkkeet ja määräaikaisten kuntoutustuet. Vuonna 2007 noin puolella oli mielenterveysdiagnosina älyllinen kehitysvammaisuus (F70 - F79).

KOULUTUKSEN ULKOPUOLELLE JÄÄNEET 17 - 24-VUOTIAAT, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

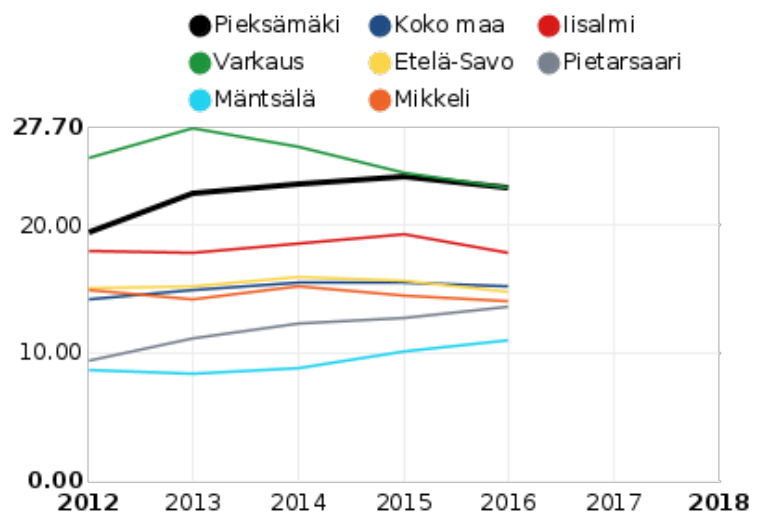
Pietarsaari :	12.1
Mäntsälä :	10.3
Pieksämäki :	9.8
Varkaus :	8.5
Koko maa :	8.3
Etelä-Savo :	7.2
Iisalmi :	7.0
Mikkeli :	6.3

Indikaattori ilmaisee koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17 - 24-vuotiaiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Koulutuksen ulkopuolelle jääneillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ko. vuonna eivät ole opiskelijoita tai joilla ei ole tutkintokoodia eli ei perusasteen jälkeistä koulutusta.

TOIMEENTULOTUKEA SAANEET 18 - 24-VUOTIAAT, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

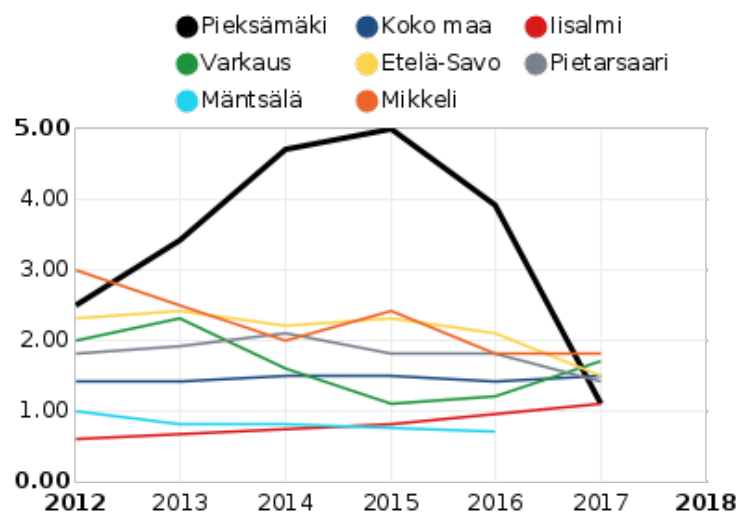
Pieksämäki :	23.0
Varkaus :	22.9
Iisalmi :	17.8
Koko maa :	15.2
Etelä-Savo :	14.8
Mikkeli :	14.1
Pietarsaari :	13.7
Mäntsälä :	11.0

Indikaattori ilmaisee toimeentulotukea saavissa kotitalouksissa asuvien 18 - 24-vuotiaiden (viitehenkilö ja puoliso) osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä kalenterivuoden aikana. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa.

KODIN ULKOPUOLELLE SIOITETUT 18 - 20-VUOTIAAT, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ (THL)

Mikkeli :	1.8
Varkaus :	1.7
Koko maa :	1.5
Etelä-Savo :	1.5
Pietarsaari :	1.4
Pieksämäki :	1.1
Iisalmi :	1.1
Mäntsälä :	0.7

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana kodin ulkopuolelle sijoitettujen nuorten osuuden prosentteina 18 - 20-vuotiaasta väestöstä. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Lapsella tarkoitetaan lastensuojelulain mukaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta. Nuorella tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Sisältää kodin ulkopuolelle avohuollon tukitoimena sijoitetut tai jälkihuollon sijoituksena olevat nuoret.

LAPSET, NUORET JA LAPSIPERHEET - YHTEENVETO

Lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä on kartoitettu v:sta 1996 joka toinen vuosi toteutettavalla, kattavalla kouluterveyskyselyllä. Mukana ovat olleet perusasteen 8. ja 9. luokkalaiset sekä 2. asteen ensimmäisen ja toisen vuosikurssin opiskelijat. Kevään 2017 kysely on laajennettu koskemaan myös perusasteen 4. ja 5. luokkalaisia ja heidän vanhempiaan. Pieksämäki on ollut kyselyssä mukana alusta asti. Tuloksista voidaan tarkastella mm. lasten ja nuorten elämänlaatuun, osallisuuteen, turvallisuuteen ja vapaa-aikaan liittyviä asioita. Perusopetuksen 8. ja 9. luokan, lukion 1. ja 2. vuosikurssin sekä ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden kouluterveyskyselyn keskeisiä tuloksia v. 2017 ja 2013 Pieksämäellä:

	8. ja 9. lk yht. 2017	8. ja 9. lk yht. 2013	lukio 1. ja 2. vuosik. yht. 2017	lukio 1. ja 2. vuosik. yht. 2013	aol. yht. 2017	aol. yht. 2013
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % (P)	18,2	13,3	27,1	12,3	22,6	16,9
Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa, %	39,4	30,4	51,8	30,9	46,3	35,2
Ei yhtään läheistä ystävää, % (P)	7,8	7,4	11,8	4,1	7,1	9
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, %	10,2	7,8	16	4,1	10,7	11,7
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, %	5,4	4,6	1,2	0,8	3,3	5
Tupakoi päivittäin, %	9,4	16,3	2,4	6,6	23,2	39,3
Nuuskaa päivittäin, %	4,5	1,5	5,9	0,8	5,5	3,5
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %	9,6	12,4	14,1	22,8	26,2	30
Nukkuu arkisin alle 8 tuntia, %	36,6	27,6	41,2	28,7	37	34,3
Ylipaino, % (P)	20,6	22,6	24,4	17,1	26,5	26,3
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, %	10	4,4	6	10,6	17,5	16,5
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla, kork. 1 h viikossa, %	24,1	28,8	24,7	23	29,7	49,5

TAULUKKO 1, Kouluterveyskysely 2013 ja 2017

YHTEENVETO KOULUTERVEYSKYSELYSTÄ 2013 JA 2017:

Myönteistä:

- Keskusteluyhteys vanhempien kanssa on parantunut
- Tupakointi ja humalajuominen vähentyneet
- Yläkoululaisten ylipaino kääntynyt laskuun
- Viikottainen liikunta hieman lisääntynyt

Haasteita:

- Huonoksi tai keskinkertaiseksi terveydentilansa kokevien määrä lisääntynyt selvästi
- Yksinäisyys, ahdistuneisuus ja masennusoireet lisääntyneet
- Liian vähän nukkuvien (alle 8 h) osuus lisääntynyt huomattavasti
- Laittomien huumeiden kokeilut yleistyneet yläkoululaisilla
- Päivittäinen nuuskaaminen kääntynyt kasvuun
- Koulukiusaaminen hieman lisääntynyt yläkoulussa ja lukiossa

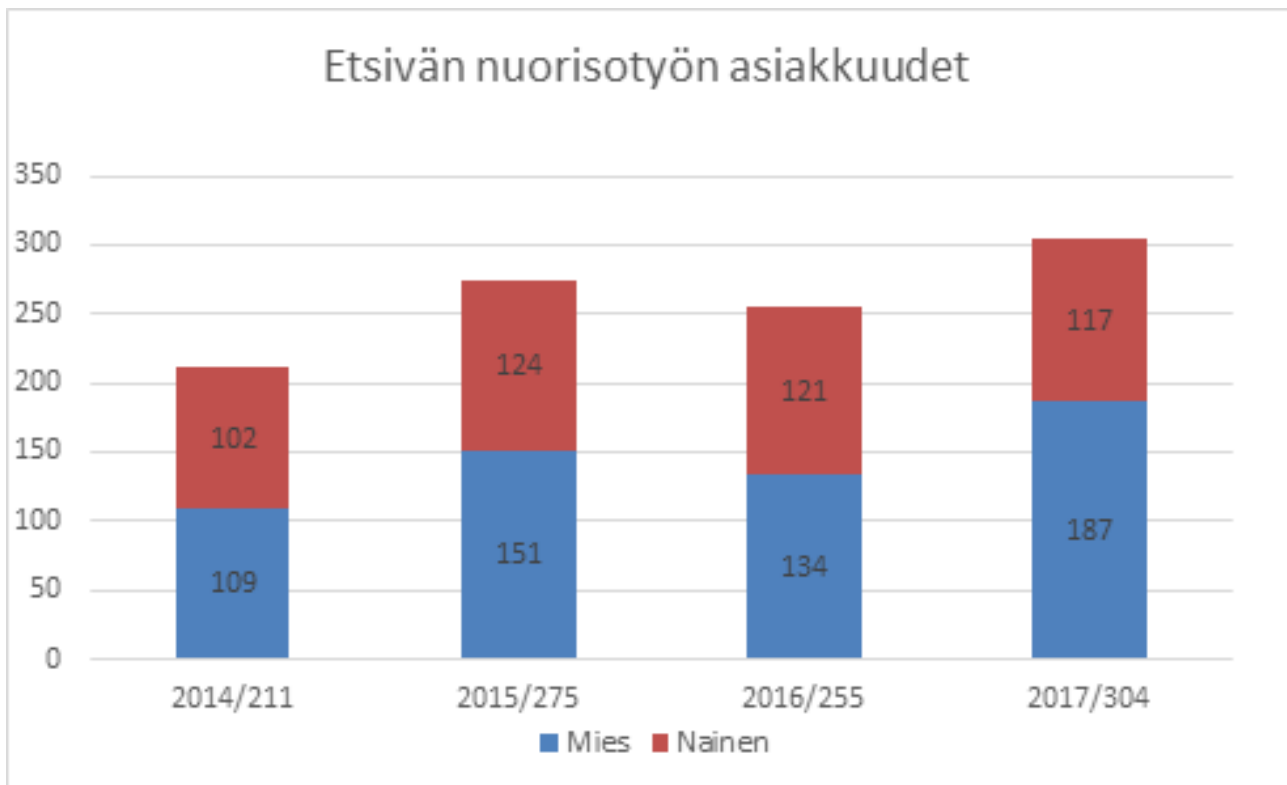
4. JA 5. LUOKKALAISTEN KOULUTERVEYSKYSELYN 2017 VASTAUKSISTA KÄY ILMI MM:

- yli 90 % on tyytyväisiä elämäänsä ja 82 % vastaajista pitää koulunkäynnistä
- 93 % kokee olevansa tärkeä osa perhettä sekä ystävä- ja harrastusporukkaa, 43% myös tärkeä osa nettiyhteisöä.
- Kahdeksan kymmenestä viettää aikaa jonkin harrastuksen parissa vähintään kerran viikossa
- Lähes kaikilla vähintään yksi hyvä kaveri
- 13%:lla ollut mielialaan liittyviä ongelmia kuluneen kahden viikon aikana
- joka kymmenes käyttänyt vähintään kerran tupakkaa, nuuskaa tai sähkösavukkeita
- 8,6 % koulukiusattuna vähintään kerran viikossa lukuvuoden aikana
- 28,4 % ei tiedä, onko koulussa aikuista, jonka kanssa keskustella mieltä painavista asioista

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO:

- THL:n tilastoista on saatavissa viimeisimmät tiedot mm. **lasten sijoituksista** vuodelta 2017. Kaikista kodin ulkopuolelle sijoitetuista 0-17 vuotiaista pieksämäkeläisistä perheisiin sijoitettiin 31,3 % v. 2017. Suunta on ollut kasvava edellisistä vuosista. Laitoksiin sijoitettujen 0-17 -vuotiaiden määrä on myös ollut kasvussa (45,3% kaikista sijoitetuista).
- **Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien** piirissä olevien 0-17 -vuotiaiden määrä on vähentynyt tasaisesti vuodesta 2014 ja oli 4,3 % vastaavanikäisestä väestöstä v. 2017. Sosiaalihuoltolain voimaan tultua v. 2015 asiakkaita ei aina aikaisempaan tapaan kirjattu lastensuojelun avohuollon asiakkaiksi, vaan he olivat sosiaalihuoltolain mukaisen palveluiden piirissä.
- **Kasvatus- ja perheneuvonnan** asiakkaita vuoden aikana tuhatta alle 18 vuotiasta kohti oli v. 2016 150 ja v. 2017 203, eli kasvua selvästi.
- Erikoissairaanhoidon **lasten ja nuorispsykiatrisen hoidon** käyntimäärät ovat alhaisempia kuin maassa keskimäärin ja vertailukunnissa, vaikkakin nuorisopsykiatrisissa käynneissä on ollut jonkin verran kasvua. Palvelut tuotetaan Pieksämäellä pitkälti omina peruspalveluina.
- **Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa** saaneita 0-17 vuotiaita oli v. 2017 hieman enemmän kuin koko maassa keskimäärin vastaavassa ikäluokassa.
- Lastenneuvola- ja kouluterveydenhuollon käyntimäärät olivat vuonna 2017 maan keskitasoa. Opiskeluterveydenhuollon (ml. nuorten sairaanhoitaja) käyntimäärät kasvoivat ja määrä oli selvästi korkeampi kuin maassa keskimäärin ja vertailukunnissa.
- **Koulutuksen ulkopuolelle** jääneitä 17-24 vuotiaita nuoria vastaavan ikäisestä väestöstä oli v. 2016 9,8%, eli noin joka kymmenes.

- **Kuntoutusrahaa saavien 16-19 vuotiaiden määrä** on tasaisesti kasvanut vuodesta 2014 lähtien, mikä viittaisi siihen, että nuorten koulu- ja opiskelukuntoisuuteen panostetaan yhä enemmän.
- **Toimeentulotukea saaneita 18-24 -vuotiaita** vastaavan ikäisestä väestöstä oli v. 2016 selvästi enemmän Pieksämäellä (23%) kuin koko maassa (15,2%) ja Etelä-Savossa (14,8%)
- **Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 18-20 -vuotiaiden määrä** vastaavan ikäisestä väestöstä putosi viidestä prosentista reiluun yhteen vuosien 2015 ja 2017 välillä
- **Raskauden keskeytysten määrä** alle 25 -vuotiailla nuorilla laski huomattavasti v. 2012-2015 välillä ja niitä tehtiin selvästi vähemmän kuin koko maassa ja vertailukunnissa. Suunta on kuitenkin kääntynyt vuoden 2015 jälkeen huolestuttavasti kasvuun!
- **Etsivän nuorisotyön asiakkuudet** ovat kasvussa, mikä johtuu osittain siitä, että on löydetty verkoston kanssa ne työtavat joilla nuoret tavoitetaan.

TAULUKKO 2, Nuoristoimen tilasto

Mitä kautta nuoret tulivat / ohjautuivat Etsivän nuorisotyön piiriin 2017		
Oppilaitos	Peruskoulu	2
	Lukio	-
	2. asteen amm. koulutus	55
	Muu koulutus	-
Sosaali- ja terveystoimi	Sosiaalitoimi	79
	Terveystoimi	5
Nuorisotyö	Nuorisotyö	4
	Katutyö	-
	Etsivät	9
	Työpaja	10
Virallinen toimiala	Työ- ja elinkeinohallinto	27
	Puolustusvoimat/sivari	4
Suoraan/ läheiset	Vanhemmat/sukulaiset	11
	Kaverit	2
	Nuori -sähköinen media	19
	Nuori -suora yhteydenotto	68
Muut	Muuta kautta	9
	Ei tietoa	-
Yhteensä		304

TAULUKKO 3, nuorisotoimen tilasto

Millaiset koulutustaustat nuorilla on?	
Peruskoulu	5
Peruskoulu keskeytynyt	3
Peruskoulu suoritettu	40
Lukio	8
Lukio keskeytynyt	2
Lukio suoritettu	8
Ylioppilas	2
Ammatillinen perustutkinto	61
Keskeytynyt amm. perustutkinto	104
Amm. perustutkinto suoritettu	34
Korkeakoulu	-
Alempi korkeakoulututkinto	1
Kesk. ylempi korkeakoulututkinto	
Ylempi korkeakoulututkinto	
Muu tutkinto	1
Lähtömaassa suoritettu tutkinto	
Ei tietoa	35
Yhteensä	304

TAULUKKO 4, nuorisotoimen tilasto

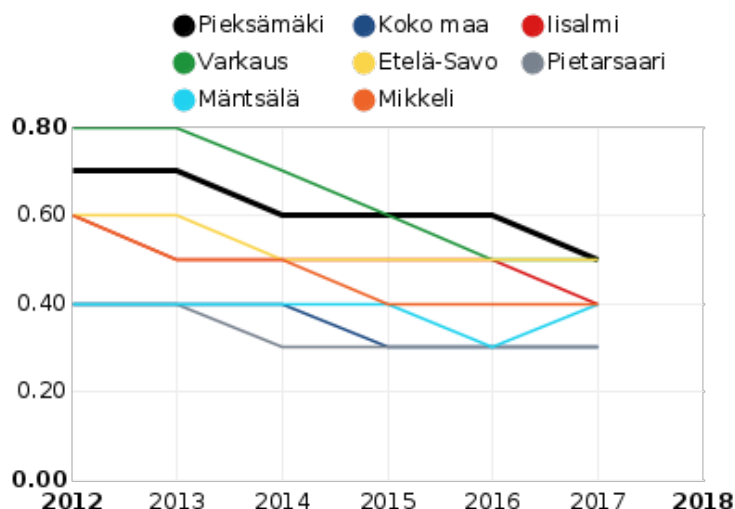
Nuoren pääasiallinen toiminta yhteydenoton aikaan?	
Peruskoulussa	5
Työssä käyvä	8
Työttömäksi ilmoittautunut työnhakija	135
Työtön, ei työttömäksi ilmoittautunut	6
Opiskelija	100
Sairaana	14
Eläkkeellä	4
Asevelvollisuus	2
Perhevapaalla	2
Kotoutumistoimenpiteessä	-
Muu	2
Ei tietoa	26
Yhteensä	304

TAULUKKO 5, nuorisotoimen tilasto

5. TYÖIKÄISET

VERENKIERTOELINTEN SAIRAUKSIENTEEN VUOKSI TYÖKYVYTTÖMYYSSELÄKETTÄ SAAVAT, % 16 - 64-VUOTIAISTA

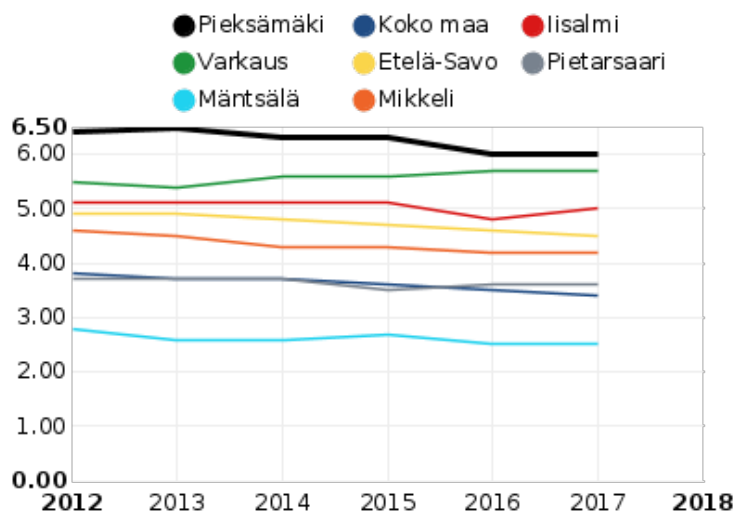
Pieksämäki :	0.5
Varkaus :	0.5
Etelä-Savo :	0.5
Iisalmi :	0.4
Mäntsälä :	0.4
Mikkeli :	0.4
Koko maa :	0.3
Pietarsaari :	0.3

Indikaattori ilmaisee verenkiertoelinten sairauksien (ICD-10-koodit I00 - I99) vuoksi työkyvyttömyyseläkkeellä vuoden lopussa olleiden 16 - 64-vuotiaiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä.

MIELENTERVEYDEN JA KÄYTTÄYTYMISEN HÄIRIÖIDEN VUOKSI TYÖKYVYTTÖMYYSSELÄKETTÄ SAAVAT 25 - 64-VUOTIAAT, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

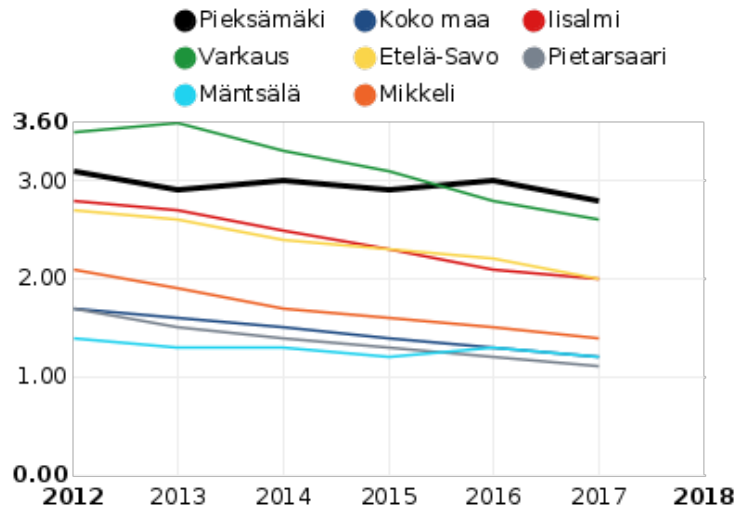
Pieksämäki :	6.0
Varkaus :	5.7
Iisalmi :	5.0
Etelä-Savo :	4.5
Mikkeli :	4.2
Pietarsaari :	3.6
Koko maa :	3.4
Mäntsälä :	2.5

Indikaattori ilmaisee mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden (F00 - F99) vuoksi työ- ja/tai kansaneläkejärjestelmästä työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuuden prosentteina 25 - 64-vuotiaasta väestöstä tilastovuoden lopussa. Työkyvyttömyyseläkkeet käsittävät toistaiseksi myönnetty eläkkeet ja määräaikaisten kuntoutustuet.

TUKI- JA LIIKUNTAELINTEN- SEKÄ SIDEKUDOSTEN SAIRAUKSIEN VUOKSI TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKETTÄ SAAVAT, % 16 - 64-VUOTIAISTA

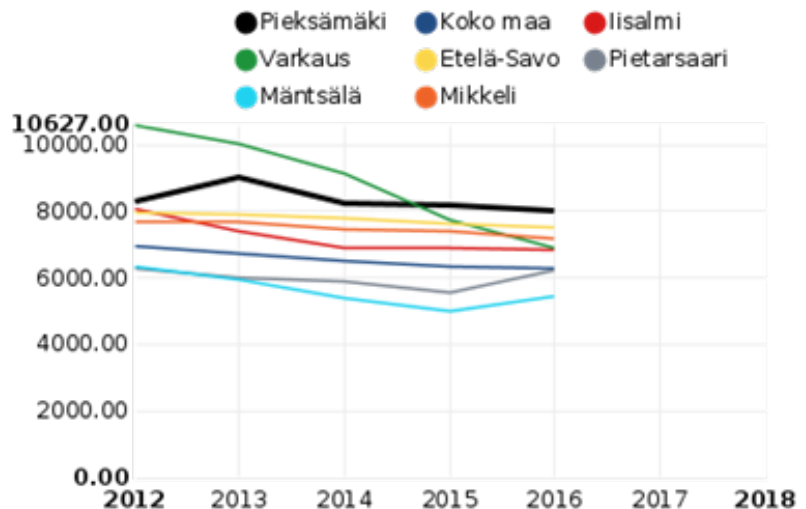
Pieksämäki :	2.8
Varkaus :	2.6
Iisalmi :	2.0
Etelä-Savo :	2.0
Mikkeli :	1.4
Koko maa :	1.2
Mäntsälä :	1.2
Pietarsaari :	1.1

Indikaattori ilmaisee tuki- ja liikuntaelinsairauksien (M00 - M99) vuoksi työkyvyttömyyseläkkeellä vuoden lopussa olleiden 16 - 64-vuotiaiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä.

MENETETYT ELINVUODET (PYLL) IKÄVÄLILLÄ 0 - 80 VUOTTA / 100 000 ASUKASTA

Pieksämäki :	8046.0
Etelä-Savo :	7533.0
Mikkeli :	7178.0
Varkaus :	6885.0
Iisalmi :	6877.0
Koko maa :	6280.0
Pietarsaari :	6210.0
Mäntsälä :	5448.0

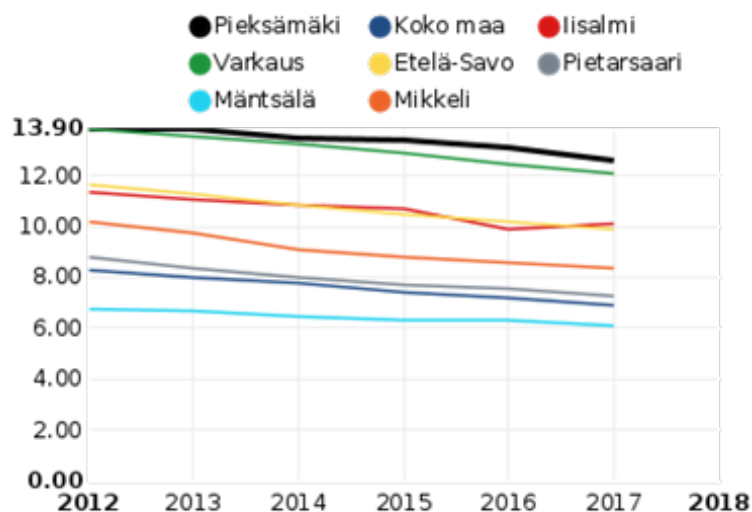

Indikaattori ilmaisee ennen 80 ikävuotta tapahtuneiden kuolemien takia menetettyjen elinvuosien lukumäärää väestössä 100 000 asukasta kohti. Yläikärajan valinta perustuu siihen, että suomalaisten elinajanodote on noin 80 vuotta.

Menetetyt elinvuodet (PYLL = Potential Years of Life Lost) -indeksi muodostetaan laskemalla ensin kuolemistodennäköisyys jokaisessa ikäryhmässä jakamalla kuolemantapausten lukumäärä kyseisen ikäryhmän koolla. Saatua lukua kerrotaan menetettyjen elinvuosien määrällä (esim. 0-vuotiaana kuolleen arvioidaan menettävän 80 vuotta, 20-vuotiaana kuolleen 60 vuotta jne.). Näistä ikäryhmittäisistä luvuista lasketaan painotettu summa käyttäen painoina alle 80-vuotiaiden ikärakennetta koko maassa, jotta alueiden erilaiset ikärakenteet eivät vääristä vertailua. Lopuksi kerrotaan saatua lukua 100 000:lla.

TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKETTÄ SAAVAT 25 - 64-VUOTIAAT, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

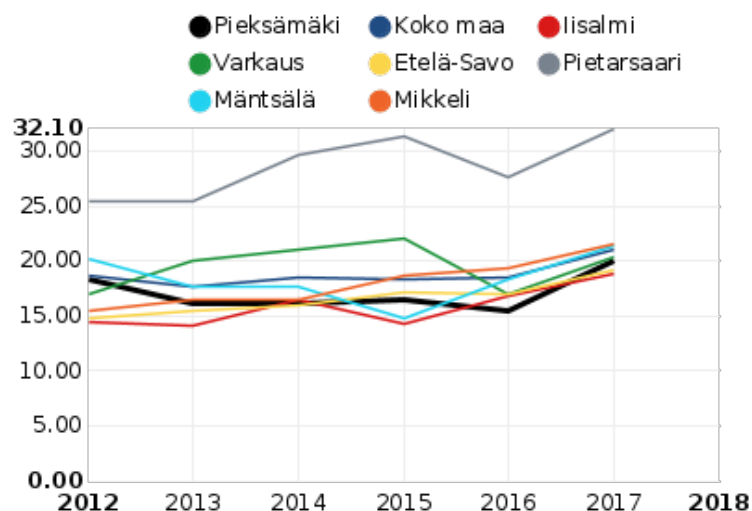
Pieksämäki :	12.6
Varkaus :	12.1
Iisalmi :	10.1
Etelä-Savo :	9.9
Mikkeli :	8.4
Pietarsaari :	7.3
Koko maa :	6.9
Mäntsälä :	6.1

Indikaattori ilmaisee työkyvyttömyyseläketta vuoden lopussa saaneiden 25 - 64-vuotiaiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Yksilölliset varhaiseläkkeet sisältyvät työkyvyttömyyseläkkeisiin. Tilastossa ovat mukana henkilöt, jotka saivat työkyvyttömyyseläketta joko työeläke- tai kansaneläkejärjestelmästä tai molemmista järjestelmistä.

MIELENTERVEYSERUSTEISESTI SAIRAUSPÄIVÄRAHAA SAANEET 25 - 64-VUOTIAAT / 1000 VASTAAVANIKÄISTÄ

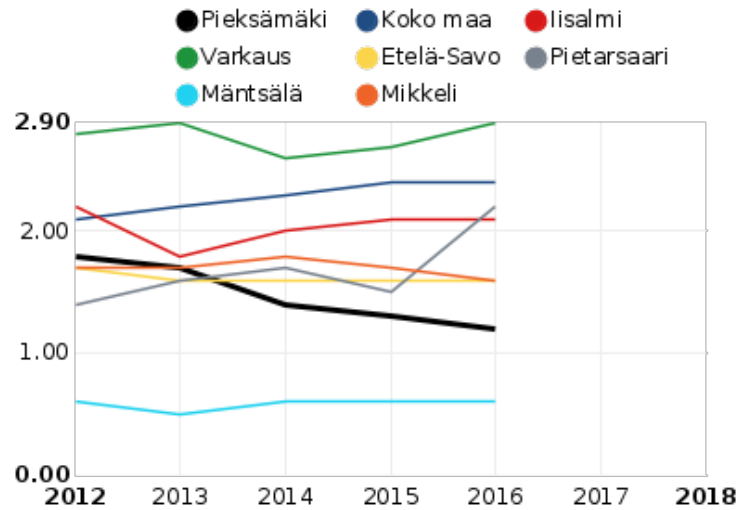
Pietarsaari :	32.1
Mikkeli :	21.5
Mäntsälä :	21.3
Koko maa :	21.1
Varkaus :	20.3
Pieksämäki :	20.1
Etelä-Savo :	19.2
Iisalmi :	18.9

Indikaattori ilmaisee mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25 - 64-vuotiaiden osuuden vastaavanikäisestä väestöstä. Väestösuhteutuksessa on käytetty Kelan vakuutettua väestöä.

TOIMEENTULOTUKEA PITKÄAIKAISESTI SAANEET 25 - 64-VUOTIAAT, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

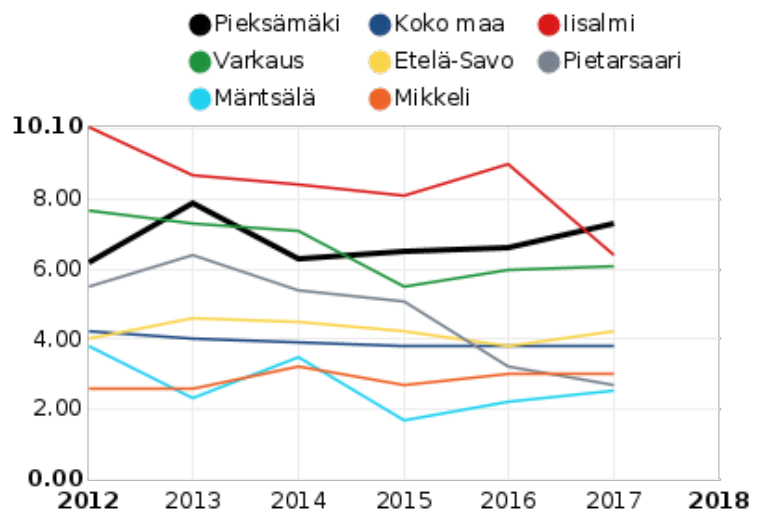
Varkaus :	2.9
Koko maa :	2.4
Pietarsaari :	2.2
Iisalmi :	2.1
Etelä-Savo :	1.6
Mikkeli :	1.6
Pieksämäki :	1.2
Mäntsälä :	0.6

Indikaattori ilmaisee toimeentulotukea saaneissa kotitalouksissa asuvien 25-64-vuotiaiden (viitehenkilö ja puoliso) pitkäaikaisasiakkaiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä kalenterivuoden aikana. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa.

PÄIHTEIDEN VUOKSI SAIRAALOIDEN JA TERVEYSKESKUSTEN VUODEOSASTOILLA HOIDOSSA OLLLEET 25 - 64-VUOTIAAT / 1 000 VASTAAVANIKÄISTÄ

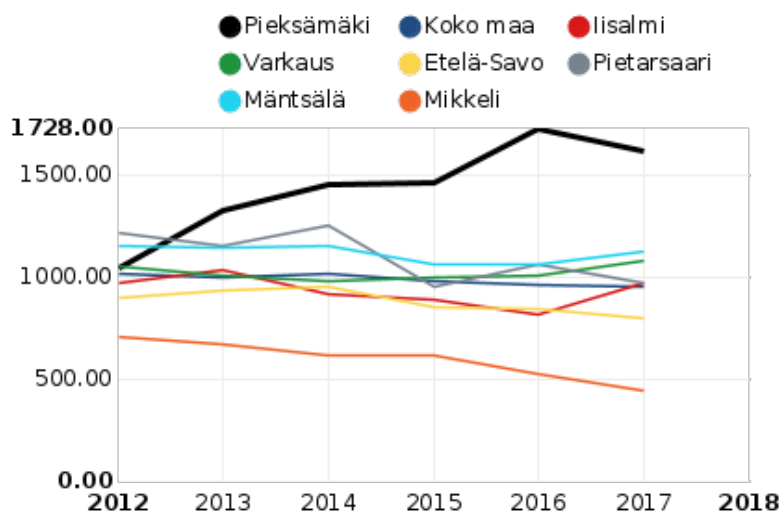
Pieksämäki :	7.3
Iisalmi :	6.4
Varkaus :	6.1
Etelä-Savo :	4.2
Koko maa :	3.8
Mikkeli :	3.0
Pietarsaari :	2.7
Mäntsälä :	2.5

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana alkoholi, huumausaine, lääkeaine tai korvikkeet -päädiagnooseilla sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleiden 24 - 64-vuotiaiden lukumäärän tuhatta vastaavanikäistä kohti.

PERUSTERVEYDENHUOLLON AVOHOIDON LÄÄKÄRIKÄYNNIT 15 - 64-VUOTIAILLA / 1 000 VASTAAVANIKÄISTÄ

Pieksämäki :	1616.0
Mäntsälä :	1124.0
Varkaus :	1077.0
Iisalmi :	970.0
Pietarsaari :	969.0
Koko maa :	951.0
Etelä-Savo :	794.0
Mikkeli :	445.0

Indikaattori ilmaisee perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäyntien osuuden 15 - 64-vuotiailla tuhatta vastaavanikäistä kohti. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit sisältävät lääkärikäynnit terveyskeskusten äitiysneuvolassa, lastenneuvolassa, perhesuunnitteluneuvolassa, kouluterveydenhuollossa, opiskelijaterveydenhuollossa, työterveyshuollossa sekä kotisairaanhoidon ja mielenterveyskäynnit ja muut avohoitokäynnit (erilaiset vastaanottokäynnit, terveystarkastus- ja seulontakäynnit sekä käynnit, jotka liittyvät terveydentilan selvittämiseen, esim. lääkärintodistukset).

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynteinä tilastoidaan asiakkaiden/potilaiden terveyden- ja sairaanhoitokäynnit vastaanotoilla ja lääkärin suorittamat käynnit asiakkaan/potilaan luo.

TYÖIKÄISET - YHTEENVETO

- V. 2017 **työkyvyttömyyseläkettä** saavia pieksämäkeläisiä 25-64 -vuotiaita oli selvästi enemmän (12,6%) kuin koko maassa (6,9%) ja Etelä-Savossa (9,9%) vastaavan ikäisestä väestöstä. Tärkeimmät työkyvyttömyyden syyt olivat verenkiertoelimistön sairaudet (suunta oli kuitenkin laskeva), mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt, tuki- ja liikuntaelinsairaudet sekä vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut.
- Vuosina 2010-2014 tehdyn **PYLL-indeksimittauksen** (PYLL = Potential Years Of Life Lost, eli ennenaikaisesti menetetyt elinvuodet) tuloksena nousi keskeisiksi tekijöiksi sekä naisilla että miehillä tapaturmat ja myrkytykset. Miehillä itsemurhien osuus kaikista tapaturmamenetyksistä oli suuri, (54%), naisilla lisäksi maaliikennetapaturmat nousi esille. Naisilla myös keuhkosityövän osuus syöpään menetyksistä oli lisääntynyt ja alkoholiperäiset elinvuosien menetykset olivat naisilla lisääntyneet ja suuremmat kuin koko maassa. Tapaturmien ja alkoholiperäisten menetysten yhteys on ilmeinen. Kaiken kaikkiaan Pieksämäen väestön terveydentila arvioituna ennenaikaisesti menetettyjen elinvuosien kautta oli välttävää tasoa ja kehityksen suunta huono, toisin kuin koko maassa, missä kehitys oli mennyt parempaan suuntaan.

- **Toimeentulotukea pitkäaikaisesti** saaneita 25-64 -vuotiaita v. 2016 oli vähemmän kuin maassa keskimäärin ja laskua oli tapahtunut vuodesta 2013. Vaikeasti työllistyvien (rakennetyöttömyys) 15-64 -vuotiaiden määrässä oli tapahtunut vuosien 2014 ja 2017 välillä hienoista laskua (5,1% v. 2017) ja oli hieman vähemmän kuin Etelä-Savossa keskimäärin (6,1%) vastaavan ikäisestä väestöstä.
- Perusterveydenhuollon **avohoidon lääkärikäynnit** / 1000 vastaavanikäistä 15-64 vuotiailla olivat kääntyneet laskuun vuosien 2016 ja 2017 välillä, mutta olivat edelleen muuta maata selvästi korkeammalla tasolla
- **Päihdeiden** vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskuksen vuodeosastolla pieksämäkeläisiä 25 - 64 -vuotiaita hoidettiin enemmän kuin esim. Etelä-Savossa keskimäärin v. 2016 (Pieksämäki 6,6, E-S 3,8 / 1000 vastaavan ikäistä)

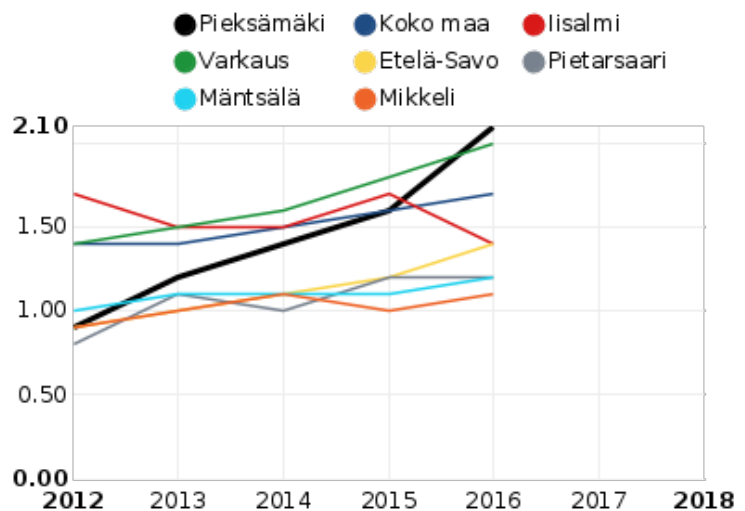
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut ovat keskeisiä hyvinvointivaikutuksia kaiken ikäisille kuntalaisille tuottavia palveluja. Vuonna 2017 Pieksämaella näitä palveluita käytettiin:

- Museokävijät 1166
- Kävijät omissa muiden kanssa yhteistyössä järjestetyissä tapahtumissa 61 408
- Teatterissa kävijät 7 976
- Orkesteri- / konserttikävijät ?
- Kirjaston lainat 263 000

6. IKÄIHMISET

TOIMEENTULOTUKEA SAANEET 65 VUOTTA TÄYTTÄNEET, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

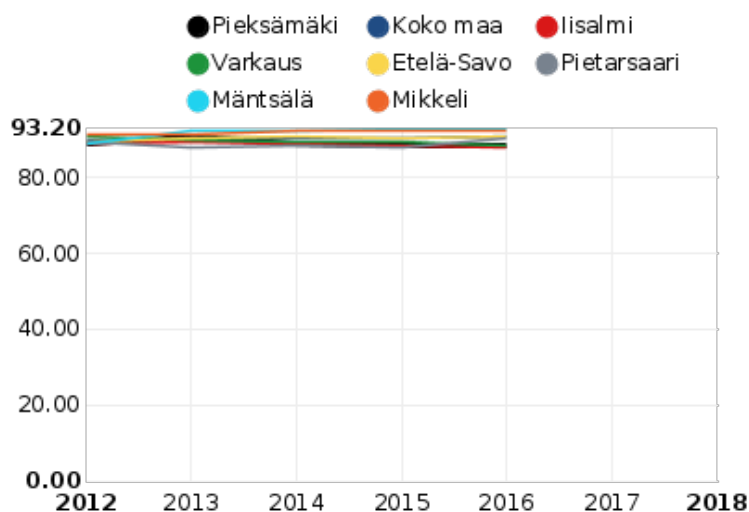
Pieksämäki :	2.1
Varkaus :	2.0
Koko maa :	1.7
Iisalmi :	1.4
Etelä-Savo :	1.4
Pietarsaari :	1.2
Mäntsälä :	1.2
Mikkeli :	1.1

Indikaattori ilmaisee toimeentulotukea saavien vanhusten osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa.

KOTONA ASUVAT 75 VUOTTA TÄYTTÄNEET, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

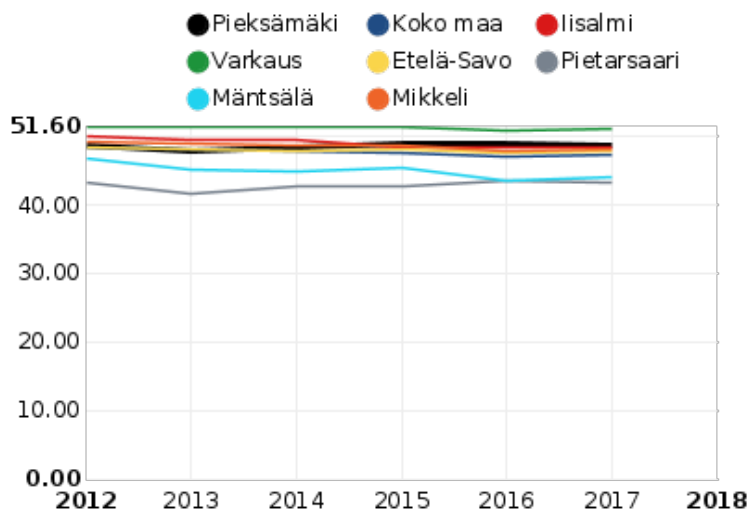
Mäntsälä :	93.1
Mikkeli :	92.6
Koko maa :	90.9
Etelä-Savo :	90.9
Pietarsaari :	90.3
Pieksämäki :	88.6
Varkaus :	88.6
Iisalmi :	88.2

Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Indikaattoria laskettaessa kotona asuviksi laskettiin muut kuin sairaaloissa ja terveyskeskuksissa pitkäaikaishoidossa, vanhainkodeissa, vanhus-ten tehostetussa palveluasumisessa, kehitysvammalaitoksissa tai kehitysvammaisten autetussa asumisessa olleet. Väestötietoina käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa.

YKSINASUVAT 75 VUOTTA TÄYTTÄNEET, % VASTAAVANIKÄISESTÄ ASUNTOVÄESTÖSTÄ

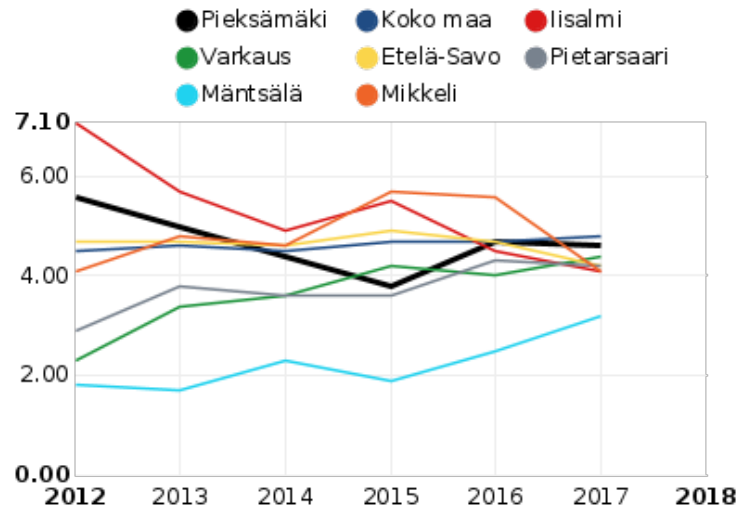
Varkaus :	51.1
Pieksämäki :	48.8
Iisalmi :	48.5
Mikkeli :	48.1
Etelä-Savo :	48.0
Koko maa :	47.3
Mäntsälä :	44.1
Pietarsaari :	43.2

Indikaattori ilmaisee yksinasuvien 75 vuotta täyttäneiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä asuntoväestöstä. Yhden hengen asutokunnan muodostaa asuinhuoneistossa yksin vakinaisesti asuva henkilö.

OMAISHOIDON TUEN 75 VUOTTA TÄYTTÄNEET HOIDETTAVAT VUODEN AIKANA, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

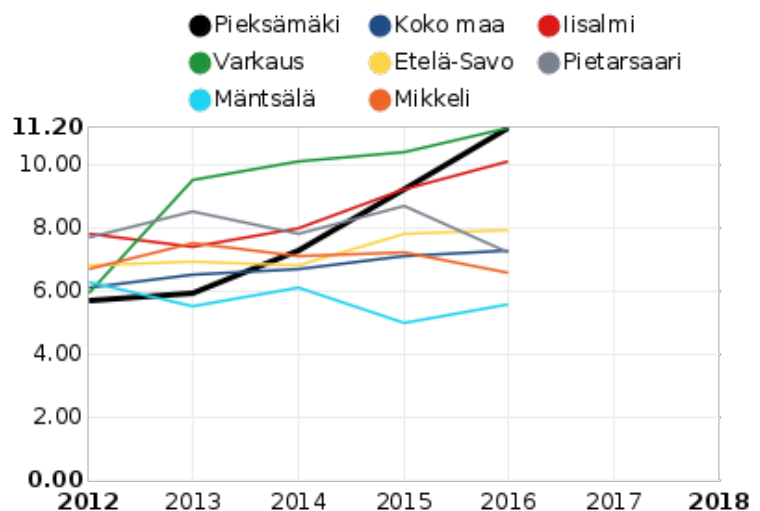
Koko maa :	4.8
Pieksämäki :	4.6
Varkaus :	4.4
Etelä-Savo :	4.2
Pietarsaari :	4.2
Iisalmi :	4.1
Mikkeli :	4.1
Mäntsälä :	3.2

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana omaishoidon tukea saaneiden 75 vuotta täyttäneiden hoidettavien osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä.. Omaishoidolla tarkoitetaan ikääntyneen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotioloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki muodostuu hoidettavalle annettavista, hänen tarvitsemistaan palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Kunta ja hoitaja tekevät omaishoidon järjestämisestä toimeksiantosopimuksen.

IKÄÄNTYNEIDEN TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN 75 VUOTTA TÄYTTÄNEET ASIAKKAAT 31.12., % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

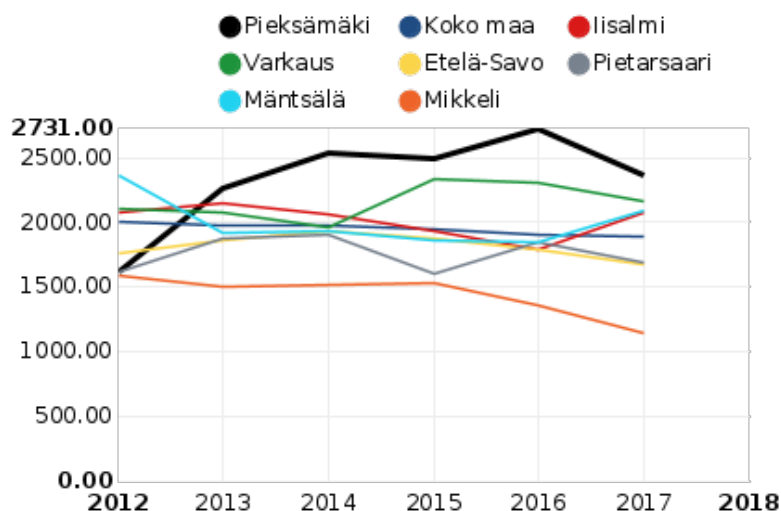
Pieksämäki :	11.2
Varkaus :	11.2
Iisalmi :	10.1
Etelä-Savo :	7.9
Koko maa :	7.3
Pietarsaari :	7.2
Mikkeli :	6.6
Mäntsälä :	5.6

Indikaattori ilmaisee, kuinka monta prosenttia 75 vuotta täyttäneistä on vuoden lopussa ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen piirissä (henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden). Mukana ovat sekä kuntien, kuntayhtymien että yksityisten palveluntuottajien ylläpitämät yksiköt.

PERUSTERVEYDENHUOLLON AVOHOIDON LÄÄKÄRIKÄYNNIT 65 VUOTTA TÄYTTÄNEILLÄ / 1 000 VASTAAVANIKÄISTÄ

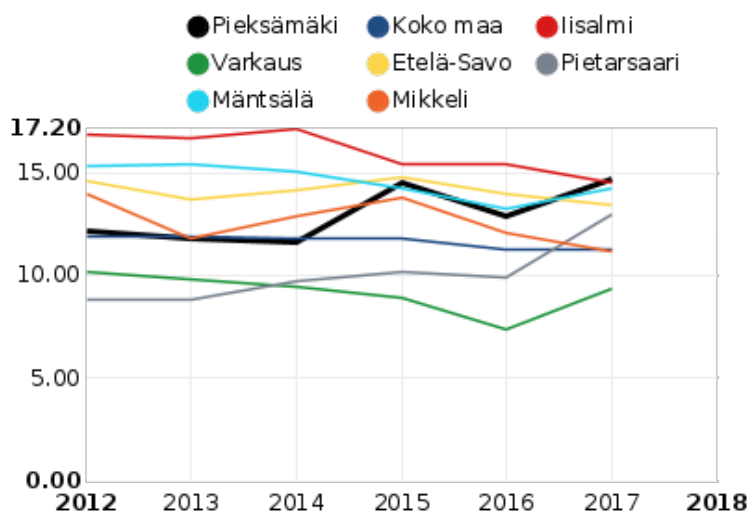
Pieksämäki :	2364.0
Varkaus :	2157.0
Mäntsälä :	2095.0
Iisalmi :	2074.0
Koko maa :	1889.0
Pietarsaari :	1686.0
Etelä-Savo :	1670.0
Mikkeli :	1136.0

Indikaattori ilmaisee perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäyntien osuuden 65 vuotta täyttäneillä tuhatta vastaavanikäistä kohti. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa.

SÄÄNNÖLLISEN KOTIHOIDON PIIRISSÄ 30.11. OLLEET 75 VUOTTA TÄYTTÄNEET ASIAKKAAT, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

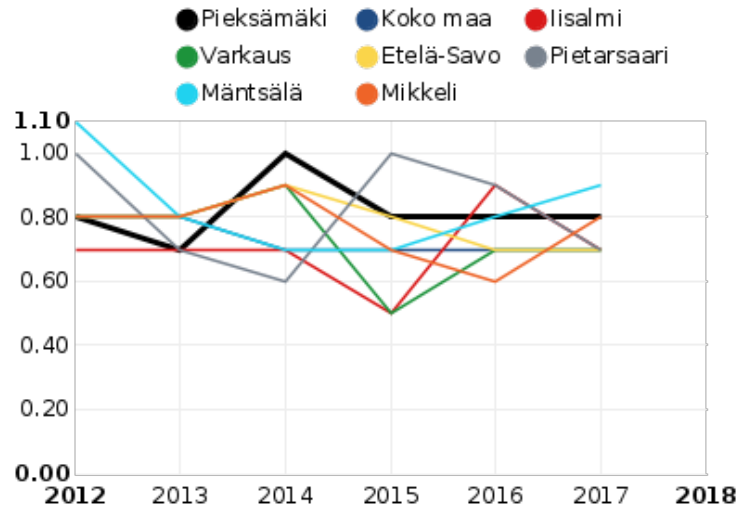
Pieksämäki :	14.7
Iisalmi :	14.5
Mäntsälä :	14.3
Etelä-Savo :	13.4
Pietarsaari :	13.0
Koko maa :	11.3
Mikkeli :	11.2
Varkaus :	9.4

Indikaattori ilmaisee, kuinka monta prosenttia 75 vuotta täyttäneistä saa säännöllisesti kotipalvelua ja/tai kotisairaanhoidoa.

LONKKAMURTUMAT 65 VUOTTA TÄYTTÄNEILLÄ, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

Mäntsälä :	0.9
Pieksämäki :	0.8
Mikkeli :	0.8
Koko maa :	0.7
Iisalmi :	0.7
Varkaus :	0.7
Etelä-Savo :	0.7
Pietarsaari :	0.7

Indikaattori ilmaisee kaikkien vuoden aikana 65 vuotta täyttäneille sattuneiden ja sairaalassa hoidettujen lonkkamurtumien (sivu- tai päädiagnoosi S72) lukumäärän prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Väestötietona käytetään keskväkilukua. Sairaaloihin kuuluvat sekä julkisen sektorin (kunnat, kuntayhtymät ja valtio) että yksityisen sektorin sairaalat.

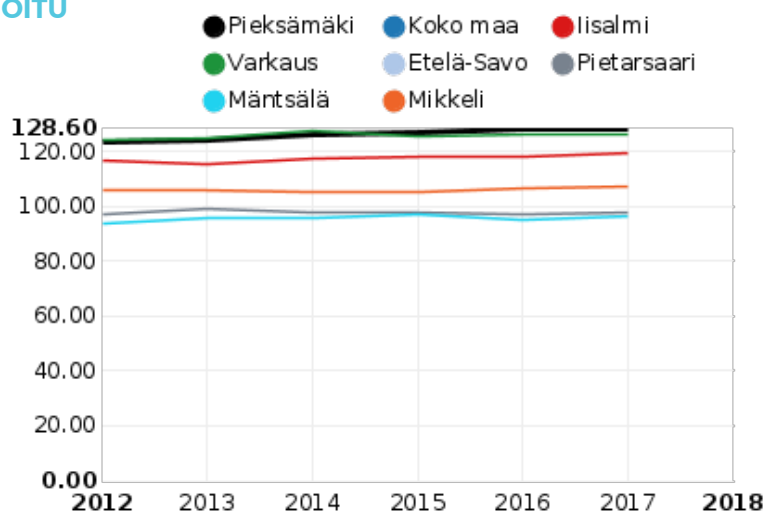
IKÄIHMISET – YHTEENVETO

- **Erityiskorvattaviin lääkkeisiin** v. 2017 oikeutettuja 65 -vuotta täyttäneitä oli Pieksämäellä 66% (koko maa 61%, Etelä-Savo 64%).
- V. 2016 **kotona asui** yli 75 vuotiaista pieksämäkeläisistä 88,6%, näistä lähes puolet asui yksin. Ministeriön asettama tavoite kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määräksi on 91-92%. **Säännöllisen kotihoidon** piirissä v. 2017 oli 14,7% vastaavan ikäisestä väestöstä, mikä on hieman enemmän kuin maassa keskimäärin (11,3%) ja Etelä-Savossa (13,4%).
- **Omaishoidon tuen** avulla Pieksämäellä 75 vuotta täyttäneiden hoidettavien määrä oli v. 2017 4,6 % vastaavan ikäisestä väestöstä (koko maa 4,8% Etelä-Savo 4,2%)
- Ikääntyneiden **tehostetun palveluasumisen** 75 vuotta täyttäneitä asukkaita oli Pieksämäellä v. 2016 11,2 % (koko maa 7,3, E-S 7,9). Vuonna 2015 Pieksämäellä luku oli 9,2.
- **Täyttä kansaneläkettä saavien** osuus on pienentynyt selkeästi. Täyttä kansaneläkettä saavien osuus osoittaa pienituloisuutta eläkeikäisessä väestössä

7. KAIKKI IKÄRYHMÄT

KELAN SAIRASTAVUUSINDEKSI, IKÄVAKIOITU

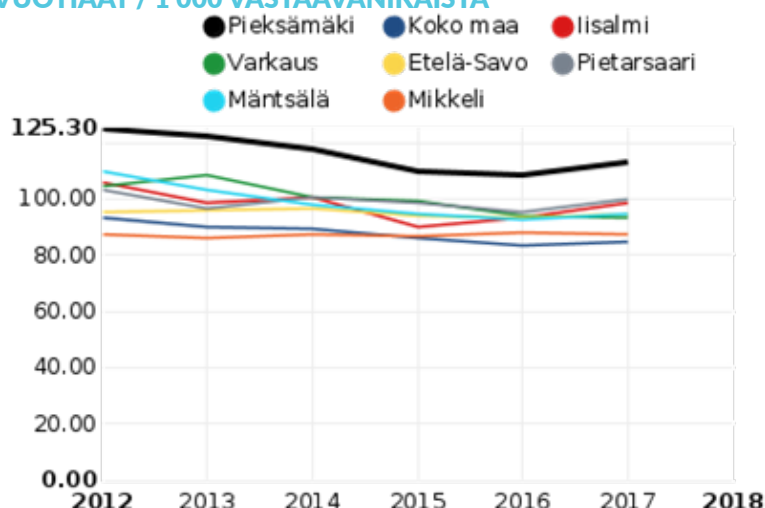
Pieksämäki :	128.1
Varkaus :	125.9
Iisalmi :	119.6
Mikkeli :	107.3
Pietarsaari :	97.8
Mäntsälä :	96.6

Indikaattori ilmaisee jokaiselle Suomen kunnalle lasketun indeksin avulla miten tervettä tai sairasta väestö on suhteessa koko maan väestön keskiarvoon (= 100). Luku on laskettu ikävakioituna. Kelan Sairastavuusindeksi perustuu kolmeen tilastomuuttuun: kuolleisuuteen, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuuteen työkäisistä (16 - 64-vuotiaat) sekä lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeuksien haltijoiden osuuteen väestöstä. Kukin muuttujista on suhteutettu erikseen maan väestön keskiarvoon, jota merkitään luvulla 100. Lopullinen indeksi on kolmen osaindeksin keskiarvo.

SAIRAUSPÄIVÄRAHAA SAANEET 16 - 64-VUOTIAAT / 1 000 VASTAAVANIKÄISTÄ

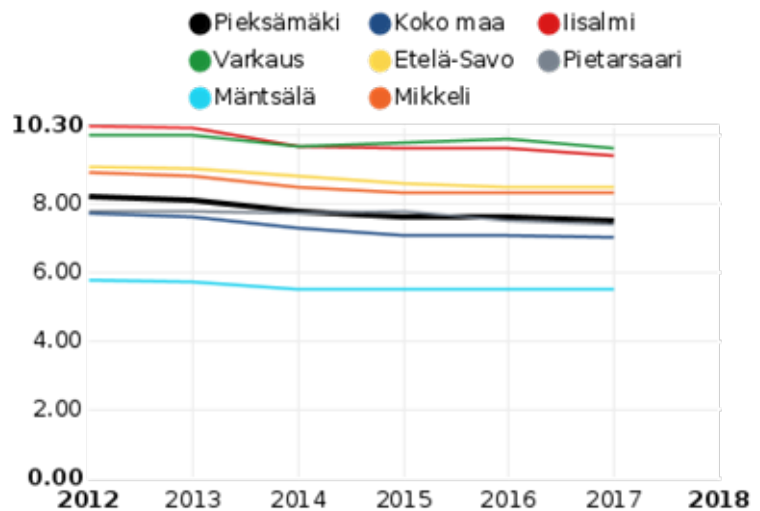
Pieksämäki :	112.8
Pietarsaari :	99.8
Iisalmi :	98.3
Mäntsälä :	94.9
Etelä-Savo :	94.4
Varkaus :	93.3
Mikkeli :	87.4
Koko maa :	85.0

Indikaattori ilmaisee Sairausvakuutuslain mukaista päiväraha korvausta vuoden aikana vähintään yhdeltä päivältä saaneiden 16 - 64-vuotiaiden osuuden tuhatta vastaavanikäistä kohti. Väestösuhteutuksessa on käytetty Kelan vakuutettua väestöä. Sairauspäivärahatilastot eivät kuvaa sellaisia sairaustapauksia, jotka päättyvät sairauspäivärahan karenssin aikana (sairastumispäivä ja 9 sitä seuraavaa arkipäivää). Mittarista on huomattava, että jakajaväestössä ovat mukana myös eläkkeensaajat, joilla yleensä ei ole mahdollisuutta saada sairauspäivärahaa.

ALKOHOLIJUOMIEN MYynti ASUKASTA KOHTI 100 %:N ALKOHOLINA, LITRAA

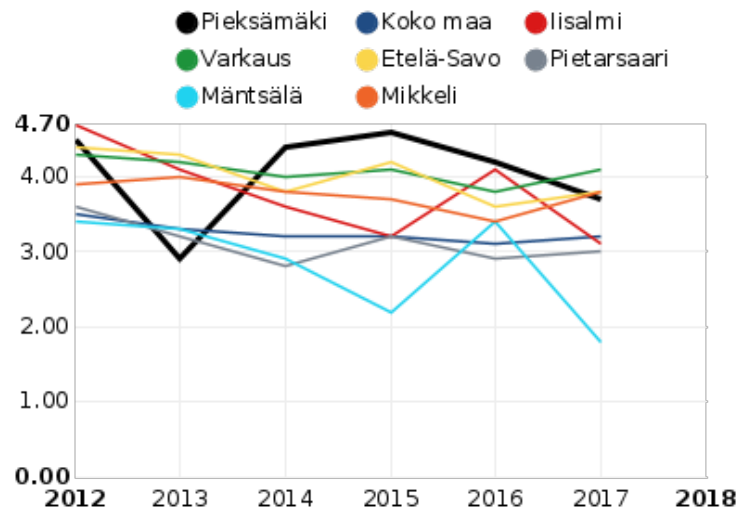
Varkaus :	9.6
Iisalmi :	9.4
Etelä-Savo :	8.5
Mikkeli :	8.3
Pieksämäki :	7.5
Pietarsaari :	7.4
Koko maa :	7.0
Mäntsälä :	5.5

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana kunnan alueella Alkon myymälöistä myydyin ja kunnan alueella sijaitseviin elintarvikeliikkeisiin, kioskeihin, huoltoasemille ja anniskeluravintoloille toimitettujen alkoholijuomien määrän 100 %:n alkoholina laskettuna litroina jokaista vastaavalla alueella asuvaa kohden. Indikaattori kuvaa alkoholijuomien tilastoidun myynnin määrää asukasta kohden.

POLIISIIN TIEToon TULLEET RATTIJuOPUMUSTAPAUKSET / 1 000 ASUKASTA

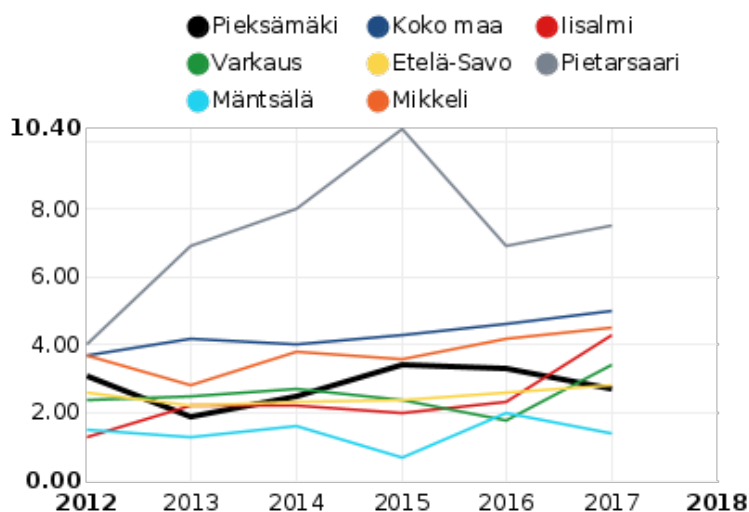
Varkaus :	4.1
Etelä-Savo :	3.8
Mikkeli :	3.8
Pieksämäki :	3.7
Koko maa :	3.2
Iisalmi :	3.1
Pietarsaari :	3.0
Mäntsälä :	1.8

Indikaattori ilmaisee poliisiin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset tuhatta asukasta kohti. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Rattijuopumukset kirjataan tapahtumapaikan mukaan.

POLIISIN TIETOOON TULLEET KAIKKI HUUMAUSAINERIKOKSET / 1 000 ASUKASTA

Pietarsaari :	7.5
Koko maa :	5.0
Mikkeli :	4.5
Iisalmi :	4.3
Varkaus :	3.4
Etelä-Savo :	2.8
Pieksämäki :	2.7
Mäntsälä :	1.4

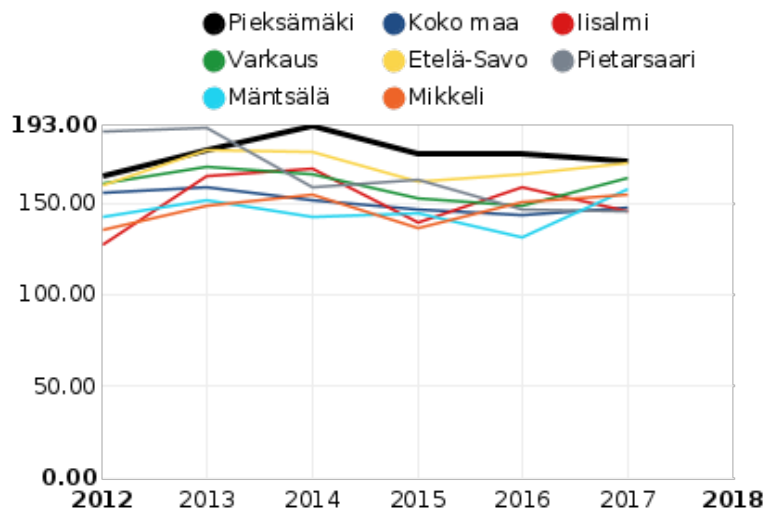

Indikaattori ilmaisee poliisin tietoon tulleiden kaikkien huumausainerikosten osuuden tuhatta asukasta kohti. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Poliisin tietoon tulleet rikokset sisältävät ne rikokset, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimus tai annettu rikesakko. Suuri osa rikoksista ei tule poliisin tietoon. Rikokset kirjataan tekopaikan mukaan.

Huumausainerikoksiin kuuluvat huumausaineen käyttörikokset, huumausainerikokset sekä törkeät huumausainerikokset.

VAMMOJEN JA MYRKYTYSTEN VUOKSI SAIRAALASSA HOIDETUT POTILAAT / 10 000 ASUKASTA

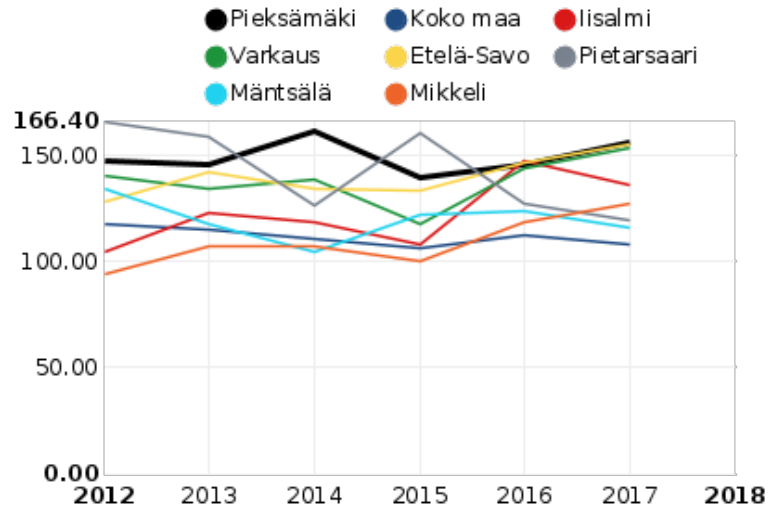
Pieksämäki :	172.8
Etelä-Savo :	172.5
Varkaus :	164.2
Mäntsälä :	157.5
Mikkeli :	155.0
Koko maa :	148.3
Iisalmi :	145.6
Pietarsaari :	145.5

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana päädiagnoosilla vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset (ICD 10: S00-T78) sairaalahoidossa olleiden potilaiden osuuden kymmentä tuhatta asukasta kohti. Väestötietona käytetään keskiväkilukua. Sairaalahoito sisältää sekä julkisen sektorin (kunnat, kuntayhtymät ja valtio) että yksityisen sektorin järjestämän sairaalahoidon.

KAATUMISIIN JA PUTOAMISIIN LIITTYVÄT HOITAJAKSOT / 10 000 ASUKASTA

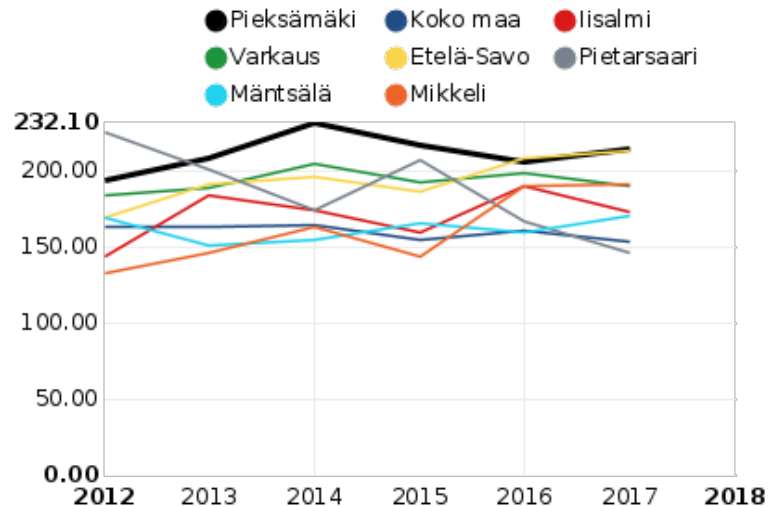
Pieksämäki :	156.4
Etelä-Savo :	155.6
Varkaus :	153.9
Iisalmi :	135.9
Mikkeli :	127.8
Pietarsaari :	119.7
Mäntsälä :	116.2
Koko maa :	107.8

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana kaatumisen tai putoamisen vuoksi sairaanhoitoa saaneiden potilaiden hoitajaksotien lukumäärän kymmentä tuhatta asukasta kohti. Väestötietona käytetään keskiväkilukua. Sairaalahoidon sisältää sekä julkisen sektorin (kunnat, kuntayhtymät ja valtio) että yksityisen sektorin järjestämän sairaalahoidon. Ulkoinen syy: W00-W1999 (kaatumiset ja putoamiset) ja päädiagnoosi: S00-T9899.

KOTI- JA VAPAA-AJAN TAPATURMIIN LIITTYVÄT HOITAJAKSOT / 10 000 ASUKASTA

Pieksämäki :	214.7
Etelä-Savo :	213.6
Mikkeli :	191.6
Varkaus :	189.6
Iisalmi :	173.2
Mäntsälä :	170.0
Koko maa :	153.9
Pietarsaari :	146.0

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana koti- ja vapaa-ajan tapaturmien vuoksi sairaanhoitoa saaneiden potilaiden hoitajaksotien lukumäärän kymmentä tuhatta asukasta kohti. Väestötietona käytetään keskiväkilukua. Sairaalahoidon sisältää sekä julkisen sektorin (kunnat, kuntayhtymät ja valtio) että yksityisen sektorin järjestämän sairaalahoidon.

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmat on tässä indikaattorissa laskettu jättämällä tapaturmiin liittyvistä hoitajaksotista ne hoitajaksot tarkastelun ulkopuolelle, joissa ulkoiseksi syyksi on merkitty maaliikenteeseen tai maakuljetukseen liittyvä tapaturma sekä kaikki ne hoitajaksot, joiden on merkitty liittyvän työtapaturmaan.

KAIKKI IKÄRYHMÄT – YHTEENVETO

- Pieksämäen väestön **dementiaindeksi oli 119** v. 2015, joka viimeisin tieto, kun koko maan indeksi on 100. **Kelan sairastavuusindeksi** oli v. 2017 Pieksämäellä 128
- **Kelan sairauspäivärahaa saaneita** oli Pieksämäellä koko tarkastelujakson (2010-2017) aikana selvästi enemmän kuin koko maassa ja Etelä-Savossa.
- Poliisin tietoon tulleissa **henkeen ja terveyteen kohdistuvissa rikoksissa** ei ollut tapahtunut vuoteen 2017 muutoksia puoleen tai toiseen edeltäviin vuosiin verrattuna ja luvut olivat koko maan ja Etelä-Savon keskimääräistä tasoa.
- Kaikkien **huumausainerikosten** määrässä oli tapahtunut hienoista kasvua vuoteen 2016, mutta kääntyi laskuun vuoteen 2017. **Rattijuopumustapausten** määrä laski vuosien 2015 ja 2017 välillä.
- **Alkoholijuomien myynti** asukasta kohti v. 2017 oli pysynyt ennallaan (7,5 l / as 100% alkoholia, koko maa 7, Varkaus 9,6)
- **Vammojen ja myrkytysten vuoksi** sairaalassa hoidettuja potilaita oli v. 2014-2016 Pieksämäellä useammin kuin maassa keskimäärin, mutta kehitys on kääntynyt hienoiseen laskuun vuonna 2017.
- **Koti- ja vapaa-ajan tapaturmat** ovat edelleen korkealla tasolla Pieksämäellä ja vaativat kaikkien ikäryhmien kohdalla ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä. Juuri päivitetty Pieksämäen turvallisuussuunnitelma sisältää yksityiskohtaisia toimenpide-ehdotuksia tälle alueelle.

PIEKSÄMÄKI

Elämäsi asemapaikka

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

PL 125, Kauppakatu 1

76100 Pieksämäki

015 788 2111

kirjaamo@pieksamaki.fi

www.pieksamaki.fi

www.visitpieksamaki.fi